

Hekimlerin ve hekim örgütlerinin mesleki bağımsızlığı iyi bir sağlık sistemi için zorunludur

Avrupa'da 1,5 milyondan fazla hekimi temsil eden ve sağlık politikalarına ilişkin konularda Avrupa Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu ile çalışmalar yürüten Avrupa Hekimler Daimi Komitesi Başkanı Dr. Jacques de Haller, Ankara'da gerçekleştirilen Hekim Buluşması'na katıldı.

10-11

ABD'de Gıda ve İlaç Dairesi uyarıyor, Türkiye'de Sağlık Bakanlığı destekliyor

Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi, bilimsel açıdan kanıtlanmamış homeopatik ilaç ürünleriyle ilgili önleyici ve koruyucu yaklaşım içinde olunacağını bildirdi. Türkiye'de ise Sağlık Bakanlığı geleneksel, alternatif, tamamlayıcı uygulamaları sağlık sisteminin içine yerleştirmeye çalışıyor.

14

Tıp Dünyası

www.ttb.org.tr

"örgütlü emek, sağlıklı toplum"

Sayı: 235 Mart 2018

14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanından hekimler Ankara'da buluştu

İyi hekimlikten ve mesleki bağımsızlığımızdan vazgeçmeyeceğiz!

TTB'nin çağrısıyla 14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanından gelen hekimler 11 Mart 2018 günü Ankara'da "Hekimler Buluşuyor" toplantısını gerçekleştirdi. Toplantıda hekimlerin ve sağlık çalışanlarının "Çalışırken ve emeklilikte insanca ücret", "Fıili hizmet zammı yasası", "Sağlıkta şiddet yasası", "Güvenlik soruşturmaları kaldırılmalı, hekimler görevlerine başlatılmalı" talepleri oylandı ve oy birliğiyle kabul edildi.

7-8

Gündem...

Meslek Örgütlerine Müdahale Kabul Edilemez!

Prof. Dr. Raşit Tükel'in yazısı sayfa 3'te

İstanbul'da geleneksel hekim yürüyüşü

Tıp Haftası'nın son gününde İstanbul'da yüzlerce hekim Tünel Meydanı'nda biraraya gelerek geleneksel hekim yürüyüşünü gerçekleştirdi.

9

Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu için çağrı

Sincan Cezaevi'nde tutuklu ve yaklaşık iki aydır özgürlüğünden yoksun bulunan TTB Toplum ve Hekim Dergisi Editörü Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun serbest bırakılması için kamuoyuna ve yetkililere çağrı yapıldı.

5

Meslek örgütümüzü işlevsiz kılmaya yönelik girişimlere son verilmelidir!

Hükümetin, meslek örgütleriyle ilgili hazırlığı içinde bulunduğu yeni düzenlemeye ilişkin bilgiler basına yansımaya başladı. TTB Merkez Konseyi, "Meslek örgütümüzü işlevsiz kılmaya yönelik girişimlere son verilmelidir" açıklaması yaptı.

6

Tabip Odalarında Genel Kurul süreci başlıyor

2016-2018 görev dönemini tamamlayan Tabip Odalarında yeni dönem için Genel Kurul süreçleri Nisan ayının ilk haftasından itibaren başlıyor.

6

Şehir hastaneleri için Anayasaya aykırı denetim ihalesine çıkıldı

Sağlık Bakanlığı'nın şehir hastaneleri ihalelerini yapan birimi Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü, Şanlıurfa, Tekirdağ ve Kütahya şehir hastanelerinin denetim hizmetlerini özelleştirmek için ihale ilanı verdi.

13

Diyarbakır Tabip Odası ve ÇGD'den TTB Merkez Konseyi'ne ödül

2

Dr. Ata Soyer anıldı

2

"Sezarın Kasparileri vs TTB'nin Tabipleri" Dr. Vedat Bulut yazdı

5

Sağlıkta taşeronlaşmaya Danıştay'dan sınırlama

12

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesinden vazgeçilmelidir!

15

Diyarbakır Tabip Odası ve ÇGD'den TTB Merkez Konseyi'ne ödül

Tıp Dünyası HABER MERKEZİ

Diyarbakır Tabip Odası'nca 14 Mart etkinlikleri kapsamında 1990'lı yıllardan bu yana düzenlenen "Barış, Dostluk ve Demokrasi Ödülü"ne bu yıl, "militarizmin ve şovenizmin turmandığı, her türden antidemokratik uygulamanın hüküm sürdüğü OHAL koşullarında meslek etiğinden taviz vermeden yaşamdan yana tutum alması ve savaş karşıtı mücadelede öncü olması" gerekçesiyle Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi değer görüldü. Ödül töreni, Diyarbakır Tabip Odası'nın 14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla düzenlediği etkinlikler kapsamında 17 Mart 2019 Cumartesi günü gerçekleştirildi. Törene TTB Merkez Konseyi adına Başkan

Diyarbakır Tabip Odası "Barış, Dostluk ve Demokrasi Ödülü"ne bu yıl, "militarizmin ve şovenizmin turmandığı, her türden antidemokratik uygulamanın hüküm sürdüğü OHAL koşullarında meslek etiğinden taviz vermeden yaşamdan yana tutum alması ve savaş karşıtı mücadelede öncü olması" TTB Merkez Konseyi değer görüldü.

Prof. Dr. Raşit Tükel, İkinci Başkan Prof. Dr. Sinan Adıyaman ve Merkez Konseyi üyeleri Prof. Dr. Funda Obuz, Dr. Ayfer Horasan, Dr. Şeyh-mus Gökalp, Dr. Bülent Nazım Yılmaz ve Dr. Taner Gören katıldılar.

ÇGD'den Dayanışma Ödülü

Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD) de, her yıl düzenlediği Yılın Gazetecileri Ödülleri kapsamında, halk sağlığının korunması konusundaki ilkeli yaklaşımı ve savaş karşıtı tutumu dolayısıyla TTB Merkez Konseyi'ne Dayanışma Ödülü verdi. Ödül töreni 26 Nisan 2018 tarihinde Ankara'da Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde gerçekleştirilecek.

2018 TTB Behçet Aysan Şiir Ödülü, Altıok ve Aysan anısına

Sivas Katliamı'nın 25. yılı dolayısıyla, katliamda yaşamını yitiren iki değerli şair anısına verilecek olan ödül için başvuru süresi 1 Mayıs 2018'de sona erecek.

Tıp Dünyası ANKARA

Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından bu yıl 22. kez düzenlenecek olan Behçet Aysan Şiir Ödülü, Sivas Katliamı'nın 25. yılı nedeniyle, katliamda yaşamını yitiren iki değerli şair Metin Altıok ve Behçet Aysan anısına verilecek. Başvuru süresi 1 Mayıs 2018 tarihinde sona erecek olan ödül için Temmuz ayında İstanbul'da ortak bir tören yapılacaktır.

Seçici Kurulu, Doğan Hızlan, Cevat Çapan, Ahmet Telli, Orhan Koçak, Ali Cengizkan, Turgay Fişekçi'den oluşturduğu ödül için başvuru koşulları şöyle:

- Ödüle 2017 yılı Ocak ayından sonra yayımlanmış bir kitap ya da yayına hazır bir kitap dosyası ile aday olunabilir. (Yayımlanmamış yapıtların A4 dosya kâğıdına çift aralıklı yazıl-

mış olması gereklidir.)

- Ödüle son katılma tarihi 1 Mayıs 2018'dir.
- Ödüle kişiler kitap ve dosya ile kendileri doğrudan katılabilir ya da yayımlanmış şiir kitaplarını sivil toplum örgütleri, yayınevleri ve üçüncü kişiler, şairin onayı alınmak koşuluyla önerebilirler.

- Ödüle aday olacak şairler; adı, açık adresi ve kısa yaşam öyküsüyle birlikte kitaplarını (8 adet) ya da şiir dosyalarını (8 adet) TTB Merkez Konseyi GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No:2 Kat:4, 06570 Maltepe-ANKARA adresine göndermelidir.

- Ödül için gönderilen yapıtlar açıklanmaz, yalnızca ödül kazanan duyurulur.

- Ödül kazanan yapıt 2018 yılı Haziran ayında açıklanır.

- Ödüle başvurular ilan edilen tüm koşulları, kabul etmiş sayılır.

- Ödül tek yapıta verilecektir. Seçici Kurul uygun görürse ödül paylaşılabilir.

Dr. Ata Soyer anıldı

Tıp Dünyası ANKARA

Türkiye toplumcu hekim hareketinin öncülerinden, Türk Tabipleri Birliği (TTB) eski Genel Sekreteri Dr. Ata Soyer, aramızdan ayrılışının 5. yılında anıldı.

TTB Merkez Konseyi, Dr. Ata Soyer'in aramızdan ayrılışının 5. yıldönümü olan 18 Mart 2018 tarihinde yayımladığı

mesajında, "Türkiye toplumcu hekim hareketinin öncülerinden, yaşamını halk sağlığı mücadelesine adanmış, sağlık politikaları, sağlığın sosyal belirleyicileri, hekim ve sağlık çalışanlarının hakları ve örgütlülükleri üzerine çalışmalar yapmış, barış savunucusu, Türk Tabipleri Birliği eski Genel Sekreteri Dr. Ata Soyer'i aramızdan ayrılışının 5. yılında sevgi, saygı ve özlemle anıyoruz" ifadelerine yer verdi.

Tıp Dünyası Dergisi

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Türk Tabipleri Birliği adına
Prof. Dr. Mehmet Raşit Tükel
Genel Yayın Yönetmeni:
Mutlu Sereli Kaan

Katkıda bulunanlar:

Dr. Hande Arpat, Dr. Eriş Bilaloğlu,
Av. Özgür Erbaş, Dr. Deniz Erdoğan,
Dr. Selma Güngör, Dr. Yaşar Ulutuş,
Dr. Cavit Işık Yavuz,
Dr. Bülent Nazım Yılmaz

Yayımlayan: Türk Tabipleri Birliği
Yayın İdare Merkezi: GMK Bulvarı,
Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 Kat: 4
Maltepe/Ankara Tel: (0312) 231 31 79 (pbx)
Faks: (0312) 231 19 52 - 53
Yayın Türü: Yerel, süreli

Yıl: 27 Sayı: 235
tipdunyasi@ttb.org.tr
http://www.ttb.org.tr
Tıp Dünyası Dergisi, Türk Tabipleri
Birliği tarafından ayda bir yayımlanır.
Ücretsizdir. 8.800 adet basılmıştır.

Hesap Numarası: Türkiye Vakıflar Bankası Maltepe Şubesi
Hesap No: 00158007281178784
Baskı Öncesi Hazırlık: GEO Tanıtım ve Reklam Hizmetleri
Turgut Reis Cad. 47/6 Tandoğan Ankara
Tel: 0532 664 0898 geotanim@gmail.com
Basım yeri ve tarihi: İhlas Gazetecilik AŞ, Karacalar Mahallesi
57. Sokak No: 21/A Akyurt Ankara Tel: 353 29 61 2 Nisan 2018

Gündem...

Meslek Örgütlerine Müdahale Kabul Edilemez!

Prof. Dr. Raşit Tükel
TTB Merkez Konseyi Başkanı

Temel işlevleri meslek etiğini belirleme, mesleki denetim ve yaptırım uygulama, mesleğin toplum yararı ile birlikte uygulanıp sürdürülmesini sağlama olan meslek örgütlenmeleri, hukuksal olarak düzenlenmelerinin öncesinde de tarihsel süreçte toplumsal bir olgu olarak var olmuşlardır. Yasal ve Anayasal düzenlemeye tabi tutulmalarıyla, meslek kuruluşlarının örgütlenme hak ve özgürlüğü güvence altına alınmış; demokrasinin en temel ögesi olan yönetilenlerin aktif olarak yönetime katılması ve yönetim yetkisinin yönetilenlerle paylaşılması sağlanmıştır.

Anayasa'nın 135. maddesinde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleri olarak tanımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi 2002 tarihli bir kararında (E.2000/78 K.2002/31), meslek kuruluşlarına kamusal nitelik kazandıran özellikleri; üyelerinin çokluğu, ürettikleri iş ve hizmetlerin toplumun temel ihtiyaçlarına yönelik olması ve ülke genelinde yaygınlığı, çoğulcu demokratik gelişim ortamında etkili bir sivil toplum örgütü rolünde bulunmaları, örgütülüğün üyelere getirdiği yararlar ile toplum çıkarlarının uygun düzeylerde dengelenebilmesi ve demokratik toplum kültürünün kamu düzeninde olumsuzluk yaratmadan derinleştirilebilmesi olarak belirtmiştir. Anayasa Mahkemesinin bu yaklaşımı, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, aynı meslek mensupları arasındaki ilişkileri düzenlemelerinin yanı sıra, toplumsal işlevlerine dikkat çekmektedir.

Toplum Sağlığı Açısından Hekimlik

Sağlığın sosyal belirleyicileri yaklaşımı, çoğunlukla bireyin denetiminde olmayan ekonomik, sosyal ve çevresel etmenler nedeniyle gelişen sağlık sorunlarını ortaya koyar. Bu etmenlerin ge-

nellikle hastalıkların doğrudan nedeni olmadığı, hastalıklara yol açan nedenlerin nedenleri oldukları belirtilir.

Dünya Tabipleri Birliği (DTB) tarafından 2015 yılında gözden geçirilmiş 3. baskısı yayımlanan Tıp Etiği Elkitabı, tıbbın bugün her zamankinden fazla oranda toplumsal bir etkinlik olduğunu ifade eder.¹ Aynı kitapta, toplum ve fiziksel çevrenin hastaların sağlığı için önemli etmenler olmalarından dolayı, genel olarak hekimlik mesleği ve bireysel olarak hekimlerin, toplum sağlığı, sağlık eğitimi ve çevrenin korunmasında önemli roller üstlendikleri vurgulanır. DTB'nin Sağlığın Geliştirilmesi Üzerine Açıklama'sında belirtildiği gibi, "Tıp mesleğini uygulayanlar ve onların meslek birlikleri her zaman hastaları için en iyisi yönünde eylemek biçiminde ahlaki bir ödeve ve mesleki yükümlülüğe sahiptirler ve bu yükümlülük toplum sağlığını güvenceye almak ve geliştirmeye çalışmakla birlikte değerlendirilmelidir."¹

Sağlık alanına toplumsal yaklaşım, meslek birliğine toplum sağlığı açısından önemli görev ve sorumluluklar yüklemektedir.

Türk Tabipleri Birliği'nin Yapısı ve İşlevleri

Kamu kurumu niteliğine sahip, bütün organları seçimle işbaşına gelen, özerk, demokratik bir meslek kuruluşu konumundaki Türk Tabipleri Birliği (TTB), sağlık alanına ilişkin, kaynağını Anayasa'dan alan kamusal görev ve yetkilerle donatılmıştır.

Anayasa'nın 135. maddesi uyarınca hekimlik mesleğini toplum yararına geliştiren, hekimlik uygulamaları ve denetlenmesine dair görevler üstlenen meslek birliğimiz, bir yandan da hekimlerin davranış kurallarını belirlemiş; hekimlerin kendi aralarında ya da toplumla ilişkilerinde bu kuralların geçerliliğini koruması için çalışmalar yürütmüş; bu yönüyle de hekimler kadar kamunun çıkarını sağlamayı amaç edinmiştir.

6023 sayılı Yasa'da TTB'nin kuruluş amacı; hekimler arasında mesleki deontolojiyi ve dayanışmayı, meslek mensuplarının hak ve yararlarını korumanın yanı sıra, hekimliğin kamu ve kişi yararına uygulanıp geliştirilmesini sağlamak ve korumak olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla meslek birliğimizin kamusalı, hekimlerin haklarını

korumakla sınırlı olmayıp tüm toplumun sağlık hakkının sağlanmasına yöneliktir. TTB, meslektaşlarımız kadar toplum açısından da önemli olan, bilimsel çalışmalar ve eğitim ile edinilen bilgiye ve tarihsel süreç içinde geliştirilen meslek ahlakına dayanan bir hekimlik uygulaması için çaba göstermektedir.

TTB, hekimlik mesleğinin geliştirilmesi, hekimlerin haklarının korunması ve ortak ihtiyaçlarının karşılanması, meslek disiplininin sağlanması, hekimlerin birbirleriyle ve halkla ilişkilerinde dürüstlüğü ve güvenin hakim kılınması, kamu hizmetinin düzeyinin korunması gibi işlevler üstlenmiştir. Bu işlevlerin yerine getirilmesi, mesleğin tüm mensuplarını, yani tüm hekimleri kapsamayı gerektirmektedir.

TTB, bu işlevlere bağlı olarak, hekimlik uygulamalarının ve sağlık hizmetinin insan haklarına, etik değerlere uygun, bilimsel bilgiye dayanarak yerine getirilmesini sağlamak üzere çalışmalar yürütmektedir.

Meslek Örgütlerinin Devlet Tarafından Kontrol Edilmeme Koşulu

Tarihte devletlerin meslek kuruluşlarına müdahalesinin çeşitli örnekleri vardır. Devletler demokrasiden uzaklaştıkları ölçüde, meslek kuruluşlarının kendi politikalarını eleştirmemesini, desteklemesini hatta bir devlet organı gibi hareket etmesini isteyebilmekte; bunu sağlamak için de müdahalelerde bulunabilmektedirler.

Geçmiş dönemlerde yaşanan insanlık açısından kötü deneyimler sonrasında, devletlerin meslek kuruluşlarının işlevlerini bozucu, etkisizleştirici müdahalelerden kaçınmasını zorunlu kılan hukuksal düzenlemelere ihtiyaç duyulmuştur. Bu ihtiyacın sonucu meslek kuruluşlarının kuruluş ve işleyişlerine ilişkin ilkeler, uluslararası meslek birliklerinin tüzüklerinde yer almış, Anayasa normları haline getirilmiştir. Örneğin, DTB'de, ulusal hekim birliklerinin üye olarak kabul edilebilmesi, herhangi bir devlet kurumu veya kuruluşuna tabi olunmaması veya bir devlet kurumu veya kuruluşu tarafından kontrol edilmemesi koşuluna bağlanmıştır.

Meslek örgütlerinin faaliyetlerinin devlet/hükümet politikaları ile çatıştığı hallerde kullanılan bir

diğer müdahale türü ise, meslek kuruluşlarının etkisizleştirilerek işlevsiz kılınmasıdır. Devletin, meslek kuruluşlarını güçsüzleştirerek, işlevlerini yapmasını zorlaştıracak müdahalelerden kaçınması, demokratik ve toplumsal bir gerekliliktir.

Meslek Örgütlerini İşlevsiz Kılmaya Yönelik Girişimler

Son dönemlerde medyada çıkan haberlerden, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına yönelik yeniden şekillendirme çalışmalarının yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Açıklamalarda, isim değişikliği, aynı meslek alanında birden fazla meslek kuruluşu kurulması, serbest meslek icrasında üyelik koşulunun kaldırılması, seçim sistemlerinin değiştirilmesi gibi seçenekler üzerinde durulmaktadır. Son olarak bunlara, meslek kuruluşlarının ilgili Bakanlık tarafından sıkı bir şekilde denetlenmesi, milli güvenliğin, kamu düzeninin gerektirdiği hallerde faaliyetten alıkonulması da eklenmiştir. Meslek mensubunun belirli suçları işlemesi durumunda meslek kuruluşu üyeliğinin düşmesi ve ilgili mesleği ifa etmesinin engellenmesi yine aynı çerçevede gündeme getirilmiştir.

Meslek kuruluşları bir devlet dairesi ya da Bakanlık bürosu olarak görülemez. Bu kuruluşlarda organların üyeler tarafından seçimle belirlendiği, demokratik bir işleyiş esas olmalı ve mesleki alanda merkezi siyasi otoriteyi dengeleyici özellikleri ile kamu kurumu işlevleri birbirlerini tamamlamalıdır. Her şeyden önce de, meslek kuruluşunun idare karşısındaki özerkliği güvence altında olmalıdır.

Meslek kuruluşlarında deontoloji başta olmak üzere meslek uygulamalarının düzenlenmesinde ve benzeri kamusal görevlerin yürütülmesinde, kapsayıcılığın ve bağlayıcılığın korunması ve geliştirilmesi amacıyla zorunlu üyelik sisteminin sürdürülmesi gerekir. Kişiler mesleklerini icra edebilmek için, ilgili meslek kuruluşuna üye olmalıdır. Ancak bu uygulama, çeşitli nedenlerle meslek mensubunu üyelikten çıkararak mesleğini yapmasının engellenmesi biçiminde bir cezalandırma yöntemine dönüştürülmemelidir.

Zorunlu üyelik olmadığında ya da aynı meslek alanında birden çok meslek kuruluşunun kurul-

masına olanak verildiğinde, meslek disiplininin kim tarafından sağlanacağı belirsizleşecek, her kuruluş kendi başına davranacaktır. Bunun sonucunda da meslek kuruluşlarının kendi mesleklerine ilişkin ihtiyaçlar, meslek etiği vb. konularında karar alabilmeleri mümkün olmayacak, kararların merkezi düzeyde alınması meslek kuruluşları üzerinde ciddi bir tahribata neden olacaktır. Bu, mesleğin nasıl icra edileceğinin bir yetke tarafından belirlenmesi anlamına gelecektir.

Meslek örgütleri sadece meslek mensuplarının özlük haklarına ilişkin mücadele veren, çalışmalar yapan kurumlar değildir. Meslek örgütleri, mesleğin gelişimine ilişkin karar verici yetkilere sahip olmalıdır. Hem üyelerinin çıkarlarını savunmalı hem de mesleğin doğru ve uygun şekilde yapılmasını sağlamak üzere çalışmalar yapmalı ve toplum yararını gözetmelidir. Meslek örgütlerimizin isimlerinde yer alan "Türk" ve "Türkiye" ibareleri, Anayasa gereğince, bu mesleklerin hizmet verdikleri alanda, tüm toplumu kapsayan, kamusal yarar taşıyan hizmetleri nedeniyle verilmiştir. Meslek kuruluşlarının etkinliği, sorumluluğu ve yükümlülüğünün daraltılması, kamusal niteliklerinin kaybolmasını getirir. Bu kuruluşların toplumsal kapsayıcılığını ortadan kaldırmaya, meslek uygulama alanlarında mesleği geliştirme, toplum adına bilgi üretme ve toplumsal denetim işlevlerini yok etmeye yönelik, isimlerinden Türk ve Türkiye ibarelerinin kaldırılması yönündeki girişimlere karşı mücadelemizi sürdüreceğiz.

Hekimlerin haklarının korunması, hekimlik mesleğinin toplum yararına geliştirilmesi ve halkın sağlık hakkına yönelik ciddi bir tehdit durumunda olan, meslek birliğimiz üzerinde kamu kurumu niteliğini ortadan kaldırmaya yönelik girişimlere son verilmelidir. Mesleğimize ve meslek birliğimize sahip çıkıyoruz, her zaman da sahip çıkacağız!

1. Dünya Tabipler Birliği Tıp Etiği Elkitabı, Gözden geçirilmiş 3. Baskı (2015). Çeviri: Dr. M. Murat Civaner. Türk Tabipleri Birliği Yayınları, Ankara, 2017.

Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu İstanbul Dişhekimleri Odası'nın Sağlık Politikaları Çalışma Grubu Temel Eğitim Programı'ndaydı

Özlem Özkan, Feride Aktan

Sağlığın ticarileşmesiyle dişhekimliği de sermaye sınıfının gözde kâr alanlarından birisi olmuştur. Hem sermaye ilişkilerine saplanmış ve sadece dental bir pazarın içinden bakarak emeğe, insana ve gerçekçi bir sağlığa sessiz kalan bir dişhekimliğini kabuk etmemek, hem bu hızlı değişimi anlayabilmek, böylesi sonuçların politik, ekonomik nedenlerini ortaya çıkarmak ve yorumlamak hem de sağlık politikalarını bilimsel zemine oturtabilmek her sağlık çalışanı gibi, dişhekimleri için de zorunluluk olmuştur. Bu nedenle, İstanbul Dişhekimleri Odası (İDO)'nda 2017 yılının son aylarında dişhekimlerinin mesleki örgütlenme yapısı tarihinde ilk kez Kamu ve Özlük Hakları Komisyonu'na bağlı "Sağlık Politikaları Çalışma Grubu" kurulmuştur. Komisyon'un amacı, tarihsel ve toplumsal bağlamla üretim tarzları ilişkilerinin ve onun belirlediği sağlık politikalarının dişhekimlerine ve ağız-diş sağlığı hizmetlerine etkilerini analiz etmek, bu sonuçlardan hareket ederek, eşit, parasız, ulaşılabilir meslek politikalarını gerçekçi bir biçimde oluşturmaktır. Öncelikle Çalışma Grubu'nun üye-

lerinin üretim ilişkileri, sağlık politikaları, dişhekimliği ve ağız-diş sağlığı hizmetleri arasındaki ilişkileri kurabilmesi, dünyadaki ve Türkiye'deki mevcut sağlık politikalarını bilebilmesi ve izleyebilmesi, dişhekimlerinin sağlık politikaları konusundaki farkındalığını ve etkinliğini artırması vb. hedeflerle temel bir eğitim programı ile çalışmalarına başlanmıştır. Mayıs ayından sonra ise ikinci eğitim programı ile yaz okulu yapılması planlanmaktadır.

Tabloda görüldüğü gibi, bu temel eğitim programı 13 Şubat 2018 tarihinde Doç. Dr. Özgür Öztürk'ün "Ekonomi-Politığe Genel Giriş" dersi ile başladı.

İkinci eğitim "Sağlık Hizmetlerinin Ekonomi Politığı" başlığı ile Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'na aitti. Ancak, Onur Hamzaoğlu, 4 Şubat 2018 tarihindeki barış talebini içeren basın açıklaması gerekçe gösterilerek, 9 Şubat 2018 günü sabah saatlerinde evinden gözaltına alındı, 16 Şubat günü savcılığa çıkarılıp ifade verdi ve ardından, 17 Şubat 2018 sabahı tutuklandı. Sağlık Politikaları Çalışma Grubu, hem eğitim programına devam edebilmek hem de "Onur Hamzaoğlu'nun derhal serbest bırakılması" çağrısını yinelemek için 6 Mart 2018 tarihli programa devam etme karar verdi.

6 Mart 2018 tarihindeki seminer programı, yaklaşık 60 kişinin katılımıyla ilk olarak, Çalışma Grubu üyesi Emel Uysal'ın kolaylaştırıcılığında gerçekleşti. Program, İDO 16. Dönem Yönetim Kurulu Başkanı Turhan Atalay'ın hoş geldin selamlamasının ardından, Sağlık Politikaları Çalışma Grubu'nun önemini ifade eden konuşmasıyla devam etti. İkinci olarak Prof. Dr. Cem Terzi, Onur Hamzaoğlu'nun Dilovası çalışmalarından yola çıkarak, toplum için toplum içinde bilimsel çalışmalarını nasıl yürüttüğünü ve halkın doktoru olmayı nasıl başardığını akıcı bir özgeçmiş ile açıkladı. Terzi,

doktor Irving Selikoff'a atıfla International Journal of Occupational and Environmental Health'da "Türkiye'nin Selikoff'u" başlıklı Editör'e mektuba da gönderme yaparak, Hamzaoğlu'nun nasıl gerçek bir halk sağlıkçısı ve çevre aktivisti olduğunun altını çizdi. Yanı sıra, Hamzaoğlu'nun bir yurttaş ve bir halk sağlıkçısı olarak "barışı neden ve nasıl savduğunu" ifade ederek, bu nedenle 2 Eylül 2016 tarihli 672 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ihraç edildiğini, geldiğimiz noktada ise tutuklanma sürecine değindi. Üçüncü olarak, Doç. Dr. Özlem Özkan, Onur Hamzaoğlu'nun Sağlık Politikaları Çalışma Grubu'nun çalışmalarını ne kadar önemseydiğini ve özgür kaldığında onlarla ilk birlikte olma açıklamalarını içeren mesajını ilettili. Dördüncü olarak, Prof. Dr. Feride Aksu Tanık, kendisinin de yönetmenliği yaptığı Hamzaoğlu'nun Dilovası çalışmalarının sürecini esas alan "Karanlıklar Şehri" isimli belgeselini gösterdi. En son olarak da yine Feride Aksu Tanık, Hamzaoğlu'nun daha önceden hazırlamış olduğu seminerinin sunumunu yaptı. Toplantı, sunumun tartışmalarıyla son buldu.

Tablo İstanbul Dişhekimleri Odası Sağlık Politikaları Çalışma Grubu Temel Eğitim Programı

Tarih	Başlık	Kişi
13 Şubat 2018	Ekonomi Politığe Genel Giriş	Doç. Dr. Özgür Öztürk
6 Mart 2018	Sağlık Hizmetlerinin Ekonomi Politığı	Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu
26 Mart 2018	Sağlık Politikalarına Yaklaşımında Metodolojik Sorunlar	Doç. Dr. Özlem Özkan
10 Nisan 2018	Dünyada Sağlık Reformları	Prof. Dr. Feride Aksu Tanık
24 Nisan 2018	Hastanelerin Dönüşümü	Prof. Dr. Mehmet Zencir

Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu için çağrı

Sincan Cezaevi'nde tutuklu ve yaklaşık iki aydır özgürlüğünden yoksun bulunan TTB Toplum ve Hekim Dergisi Editörü Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun serbest bırakılması için kamuoyuna ve yetkililere çağrı yapıldı.

Tıp Dünyası HABER MERKEZİ

Bir basın açıklaması dolayısıyla Sincan Cezaevi'nde tutuklu ve yaklaşık iki aydır özgürlüğünden yoksun bulunan Türk Tabipleri Birliği (TTB) Toplum ve Hekim Dergisi Editörü Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun serbest bırakılması için kamuoyuna ve yetkililere çağrı yapıldı.

Prof. Dr. Okan Akhan, Prof. Dr. Korkut Boratav, Prof. Dr. Necati Dedeoğlu, Prof. Dr. Ayşe Erzan, Prof. Dr. İskender Sayek, Araştırmacı Yazar Orhan Silier, Doç. Dr. Alâeddin Şenel, Prof. Dr. Taner Timur ve Prof. Dr. Hazan Yazıcı'nın imzasıyla yayımlanan çağrı metninde, "Bu ülkenin değerlerini tüketmeyin" dendi.

Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun bir doktor, bir halk sağlığı uzmanı ve bir akademisyen olarak, sağlığı bozan, en fazla öldüren, sakatlayan, önlenemez hemen her konuda çalıştığının ve ürün verdiğinin vurgulandığı metinde, "Ülkenin doğru bildiğini gizlemeden, paylaşarak ve tutum alarak yaşayan böyle insanlara ge-

reksinimi var. Yetkililer başta olmak üzere herkese sesleniyoruz: "Halkın sağlığının Onur'unun en kısa sürede serbest bırakılması bekliyoruz" ifadelerine yer verildi.

Onur Hamzaoğlu'na özgürlük

Çağrı metni, Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu için oluşturulan www.onurhamzaoglu.org adlı internet sitesinde yer aldı. Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun bir an önce serbest bırakılması talebiyle ve Hamzaoğlu'na destek vermek amacıyla oluşturulan sitede, Hamzaoğlu'nun özgeçmişi ve yaptığı çalışmaların yanı sıra gözaltına alınarak tutuklandığı günden bu yana yaşanan gelişmeler paylaşılıyor.

TTB'den çağrı

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi de, Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'na yönelik bu haksız uygulamanın bir an önce sonlandırılması talebini tekrarlayarak, bir kez daha yetkililere Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'nun serbest bırakılması çağrısında bulundu.

Sezarın Kasparileri vs TTB'nin Tabipleri

Dr. Vedat Bulut
Ankara Tabip Odası Başkanı

Roma ve eyaletlerinde saraylarda saltanatlarını sürdüren bir avuç oligark, Sezarlar ve asiller, paryaların emekleri üzerinde saltanatlarını ve servetlerini oluşturdular. Onlar da üç kıtada at koşturdular. Bunlarla övündüler. Çağ savaşların, katliamların, bu savaş ve katliamlardan elde edilen ganimetle, vergi ve haraçlardan gelire sürdürülen bir iktisadi yapının var olduğu çağıdı.

Romalıların arenalarda kendilerini eğlendirmek için düzenledikleri kanlı oyunlar, chariotların biçtiği insanlar, aslan ve kaplanlara parçalattırılan köleler, gladyatörlerin kavgaları... Hepsi geçmişte ve tarih kitapları arasında kaldı.

Roma lejyoner orduları ve kurdukları sağlık hizmeti sistemleri diğer orduların bildiği ve uyguladığı türden değildi. Hani biz öğrencilere nozokomiyal enfeksiyonları anlatırız da, niçin hastane enfeksiyonlarının bir sinonim ismi nozokomiyal enfeksiyondur diye pek anlatmayız.

Nozkomiler (erkek hemşireler), bizde anlaşıldığı şekliyle sıhhiyeler, savaşlarda yaralanan askerlerin tedavilerini yaparlardı. Savaş triajının ilk tanımlandığı dönem de Roma İmparatorluğu zamanlarıydı. Bunların bir alt sınıfı da Casparii'ler (Kaspariler) denilen doğrudan savaş alanına girerek yaralıları nozokomi çadırlarına taşıyan silahsız sıhhiyelerdi. Savaş alanına 3 üzengili atlarla dalarlardı. Kollarındaki kırmızı bandajlarıyla sıhhiye olduklarını belirtir ve düşmanlar tarafından da ok, mızrak ve kılıçla saldırılmazlardı. 2500 yıl önce bile insanların kendilerine sağlık sunanlara saygısının var olduğu zamanlardı.

Bindikleri atların sol tarafında 2 üzengi vardı. Üzengilerden biri yaralı askerin bir ayağını basması ve atla alandan uzaklaştırılması içindi. Atlarının terkilerinde su matarası, bandaj ve ilk yardım malzemesi vardı. Her kurtarılan yaralı için bir Roma altınını ücret olarak alırlardı. Düşman ordusundan kurtardıkları yaralıları, ya köle ya da gladyatör pazarlarına düşerdi. Her savaş sonrası Roma ve eyaletlerine dağılan kaspariler altınlarını eğlence-içki mekanlarında tüketirler, altınları bittiğindeyse savaş lobisi yürütürlerdi.

"Niçin Rus steplerine, Galya'ya, Kelt topraklarına girmiyoruz? Yüce imparatorumuz bu ilkel topluluklara Roma Uygarlığımızı taşımayacak mı?" türünden sözlerini bütün eyaletlerin pazar yerlerinden yükseltirlerdi. Çünkü kaspariler parasız kalmışlardı. Onların yaşamlarının sürdürülebilirliği savaş ekonomisine bağlıydı. Elbette Roma asillerinin servetleri de, saltanatları da aynı ölçüde savaş bağımlısı hale gelmişti.

Çağ değişti, sağlık hizmetleri değişti, teknoloji değişti. Artık yüksek teknoloji (hi-tech) ürünleri piyasaları işgal ediyor, kapitalizmin serveti bankaları ve borsayı kuşatıyor. Android iletişim cihazlarının imparatorluğu, yeryüzünde var olmuş imparatorluklar kadar servete sahipler. Yüksek uygarlıklar yüksek ahlak ve adalet uygulamalarına sahip olan, özgürlüklerin sınırlarını genişleten, insan haklarına saygılı toplumlarda ortaya çıkıyor. Önce beyin göçünü sağlamakta ve know-how, inovasyon ve hi-tech ürünleriyle GSMH'lerini yükseltmekte. Tıkanma düzeyine geldiklerindeyse, ellerindeki stokları tüketmek ve diğer gelişmemiş veya bizim gibi gelişmeye niyeti olmayan toplumlara savaşta sürükleyerek sömürü moduna geçmek tek çareleridir. Dünya kapitalizmi tıkanmış durumdadır. Kapitalizmin dayandığı ve ötesine geçemediği duvar, hem gelişmiş ülkelerde hem de ülkemizde, dillendirilmeye başlandı. Sermayedarlar sosyalizmi dillerine alır oldu. Endüstri 4.0'da daralan insan gücü gereksinimi istihdamın azalmasının pazarlarını küçülttüğünü ve artı(k) değer üretilemediği bir dönemin yaklaştığını görmekte. Petrodolar zenginler ve silah tacirleri (Warlordlar) savaşların çıçırkanlığını yapmaktalar. Tıpkı bir zamanların kasparileri gibi. Çünkü küresel sermaye 10 trilyon dolara açtır, devasa bir açlığı vardır.

Çağ değişti, teknoloji değişti, ancak Sezarlar aynı kaldı. Çağımızda TTB ve tabipler cenaze levazımatçısı değildir, kaspariler hiç değildir. Bizden bekledikleri ölümleri, savaşları, silahlanmayı alkışlamak, servetler ve saltanatları korumaksa bunu yapamayız. Çünkü bu çağda insan yaşamlılığının ve sağlıkta sürdürülebilirliğin sosyobiopsiko sağlık durumunun korunabilmesiyle sağlanabileceğini, savaşların neden olduğu yıkım ve ekosistem bozulmalarının, insan yaşamını yeryüzünde sonlandırma düzeyine yaklaştığını görüyoruz. Hakça paylaşımın, eşit ve adil bir yaşamın, özgürlüğün değerini biliyoruz. Tabiplerin istedikleri bundan farklı olamaz. Elbette barış diyeceğiz.

Medyanın efsunu tükendiğinde ve "Kızıl Elma" peşinde koşanların ellerine "Yeşil Hıyar" verildiğinde, zenginler daha zengin, fakirler daha fakir olduğunda haklılığımızı tarih yazacaktır.

Mirebau'nun dediği gibi "Adalet topaldır, ağır ağır yürür, fakat gideceği yere ergeç ulaşır". Ve zaman kimlerin terör sevicisi ve vatan haini olduğunu, kimlerin insan ve yurt sevgisini yücelttiğini gösterecektir.

1) E.T. Withington, *Medical History from The Earliest Times*, London, 1894.

2) Williams HS. and Williams EH. *A History of Science: The Beginnings of Science*. Vol. I. BookSurge LLC, 2003.

Meslek örgütümüzü işlevsiz kılmaya yönelik girişimlere son verilmelidir!

Hükümetin, meslek örgütleriyle ilgili hazırlığı içinde bulunduğu yeni düzenlemeye ilişkin bilgiler basına yansımaya başladı. Buna göre, meslek kuruluşlarının demokratik yapılarını ortadan kaldırılıyor ve ilgili bakanlıkların yan kuruluşu haline getiriliyor. TTB Merkez Konseyi, "Meslek örgütümüzü işlevsiz kılmaya yönelik girişimlere son verilmelidir" açıklaması yaptı.

Tıp Dünyası
ANKARA

Hükümetin, meslek örgütleriyle ilgili hazırlığı içinde bulunduğu yeni düzenlemeye ilişkin bilgiler basına yansımaya başladı. Buna göre, meslek kuruluşlarının demokratik yapılarını ortadan kaldırılıyor ve ilgili bakanlıkların yan kuruluşu haline getiriliyor. Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi "Meslek örgütümüzü işlevsiz kılmaya yönelik girişimlere son verilmelidir" açıklamasını yaptı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın meslek kuruluşlarının adından Türk ve Türkiye sözcüklerinin çıkarılmasına ilişkin açıklamalarının ardından harekete geçen Hükümet birimlerinin, meslek örgütleriyle ilgili yeni bir yasal düzenlemenin hazırlığı içinde olduğu bilgisi geçtiğimiz günlerde basına yansıdı. Basına yansıyan haberlerde tasarının

inde yer aldığı ileri sürülen maddeler şöyle:

- Milli güvenlik, kamu düzeninin gerektirdiği hallerde meslek kuruluşları ilgili Bakanlıkça faaliyetten men edilebilecek. Bu karar 24 saatte Asliye Hukuk Hakiminin onayına sunulur. Asliye Hukuk Hakimisi 48 saatte kararını verir.

- Mesleğinden men edilip daha sonra affa uğramış kişilerin tekrardan meslekten men edilebilecek.

- Meslek kuruluşlarına ödenecek aidatlar ilgili Bakanlık tarafından belirlenecek.

- Meslek kuruluşları adına yurt dışına yapılacak geziler ya da yurt dışından kabul edilecek heyetler Bakanlık iznine bağlı olacak.

- Meslek kuruluşu, her yıl bağlı bulunduğu Bakanlık tarafından idari denetime tabi tutulacak. Bu arada "ihtiyaç görülen durumlarda" ilgili Bakanlık her zaman idari denetim yapabilecek.

- Meslek örgütü ayrıca 3 yılda bir bağımsız denetçiler tarafından da denetlenecek.

- Meslek örgütleri bağlı oldukları Bakanlığın talebi üzerine 7 gün içinde talep edilen evrakı vermezler ise ya da denetim süreçleri içinde yönetimin görev başında kalması sakıncalı görülürse, Sayıştay, Bakanlık ya da bağımsız denetçinin teklifi üzerine Bakanlıkça görevden uzaklaştırılabilecek. Denetimin tamamlanmasından sonra en geç 1 ay içinde yine Bakanlık kararı ile görevlerine geri dönebilecek.

"Söz konusu girişim geri çekilmelidir!"

TTB Merkez Konseyi'nin konuyla ilgili basın toplantısında, "Varlık koşullarımızı ortadan kaldırarak, mesleğimiz, meslektaşlarımız, toplum ve ülkemiz için geri dönülmez zararlara yol açacak bu giri-

şimlerin geri çekilmesini istiyor, yetkilileri ve tüm kamuoyunu duyarlı davranmaya davet ediyoruz" denildi.

TTB Merkez Konseyi'nin açıklaması şöyle:

"Meslek örgütlerimizin isimlerinde yer alan "Türk" ve "Türkiye" ibareleri, Anayasa gereğince, bu mesleklerin hizmet verdikleri alanda, tüm toplumu kapsayan, kamusal yarar taşıyan hizmetleri nedeniyle verilmiştir. Meslek kuruluşlarının isimlerinden Türk ve Türkiye ibarelerinin kaldırılması yönündeki girişimler; bu kuruluşların toplumsal kapsayıcılığını ortadan kaldırmaya, meslek uygulama alanlarında toplum adına bilgi üretme, mesleği geliştirme ve toplumsal denetim işlevlerini yok etmeye yöneliktir. Meslek birliğimiz üzerinde bu yönde yapılacak müdahaleler halkın sağlık hakkına yönelik faaliyetler üzerinde ciddi bir tehdit durumundadır."

Tabip Odalarında Genel Kurul süreci başlıyor

2016-2018 görev dönemini tamamlayan Tabip Odalarında yeni dönem için Genel Kurul süreçleri Nisan ayının ilk haftasından itibaren başlıyor.

7-8 Nisan 2018 tarihinde Afyonkarahisar, Ankara, Aydın ve Osmaniye Tabip Odaları'nın Genel Kurulları ile başlayacak olan süreç, Mayıs ayının ilk haftasında

sona erecek. İstanbul ve İzmir Tabip Odalarının Genel Kurulları 14-15 Nisan 2018 tarihlerinde gerçekleştirilecek. Batman, Bitlis, Erzurum-Kars-Gümüş-

hane-Bayburt-Ardahan-Iğdır, Karaman, Konya, Muş, Sakarya, Sinop, Tokat ve Zonguldak Tabip Odalarının Genel Kurul tarihleri henüz belirlenmedi.

Tabip Odalarının Genel Kurul takvimi şöyle:

ODA ADI	Tarih	ODA ADI	Tarih	ODA ADI	Tarih
ADANA-OSMANİYE	28-29 Nisan 2018	ESKİŞEHİR	28-29 Nisan 2018	MUĞLA	28-29 Nisan 2018
ADIYAMAN	28-29 Nisan 2018	GAZİANTEP-KİLİS	28-29 Nisan 2018	MERSİN	14-15 Nisan 2018
AFYONKARAHİSAR	7-8 Nisan 2018	GİRESUN	21-22 Nisan 2018	NEVŞEHİR	21-22 Nisan 2018
AĞRI	5-6 Mayıs 2018	HATAY	21-22 Nisan 2018	NİĞDE	28-29 Nisan 2018
AKSARAY	7-8 Nisan 2018	ISPARTA-BURDUR	28-29 Nisan 2018	ORDU	21-22 Nisan 2018
AMASYA	28-29 Nisan 2018	İSTANBUL-YALOVA	14-15 Nisan 2018	OSMANİYE	7-8 Nisan 2018
ANKARA	7-8 Nisan 2018	İZMİR	14-15 Nisan 2018	RİZE-ARTVİN	28-29 Nisan 2018
ANTALYA	28-29 Nisan 2018	K.MARAŞ	14-15 Nisan 2018	SAMSUN	28-29 Nisan 2018
AYDIN	7-8 Nisan 2018	KASTAMONU-ÇANKIRI	28-29 Nisan 2018	SİİRT	21-22 Nisan 2018
BALIKESİR	14-15 Nisan 2018	KAYSERİ	28-29 Nisan 2018	SİVAS-ERZİNCAN	14-15 Nisan 2018
BARTIN	28-29 Nisan 2018	KARABÜK	28-29 Nisan 2018	ŞANLIURFA	5-6 Mayıs 2018
BOLU-DÜZCE	14-15 Nisan 2018	KIRIKKALE	14-15 Nisan 2018	ŞİRNAK	28-29 Nisan 2018
BURSA	14-15 Nisan 2018	KIRKLARELİ	14-15 Nisan 2018	TEKİRDAĞ	28-29 Nisan 2018
ÇANAKKALE	5-6 Mayıs 2018	KİRŞEHİR	14-15 Nisan 2018	TRABZON	14-15 Nisan 2018
ÇORUM	28-29 Nisan 2018	KOCAELİ	28-29 Nisan 2018	UŞAK	28-29 Nisan 2018
DENİZLİ	14-15 Nisan 2018	KÜTAHYA	14-15 Nisan 2018	VAN- HAKKARİ	28-29 Nisan 2018
DİYARBAKIR	14-15 Nisan 2018	MALATYA	28-29 Nisan 2018	YOZGAT	28-29 Nisan 2018
EDİRNE	28-29 Nisan 2018	MARDİN	21-22 Nisan 2018		
ELAZIĞ-TUNCELİ-BİNGÖL	28-29 Nisan 2018	MANİSA	5-6 Mayıs 2018		

14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanından hekimler Ankara'da buluştu

İyi hekimlikten ve mesleki bağımsızlığımızdan vazgeçmeyeceğiz!

TTB'nin çağrısıyla 14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanından gelen hekimler 11 Mart 2018 günü Ankara'da "Hekimler Buluşuyor" toplantısını gerçekleştirdi. "Çalışırken ve emeklilikte insanca ücret", "Fiili hizmet zammı yasası", "Sağlıkta şiddet yasası", "Güvenlik soruşturmaları kaldırılmalı, hekimler görevlerine başlatılmalı" taleplerinin oylandığı ve oy birliğiyle kabul edildiği toplantıda, "İyi hekimlikten, mesleki bağımsızlığımızdan ve meslek örgütümüzden vazgeçmeyeceğiz" vurgusu yapıldı.

Tıp Dünyası
ANKARA

Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) çağrısıyla 14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla Türkiye'nin dört bir yanından gelen hekimler 11 Mart 2018 günü Ankara'da "Hekimler Buluşuyor" toplantısını gerçekleştirdi. Kamu sağlık hizmetlerinde, tıp fakültelerinde, aile sağlığı ve toplum sağlığı merkezlerinde, acil servislerde, özel hastanelerde, muayenehanelerde, işyerlerinde, OSGB'lerde her düzeyde sağlık hizmeti üreten hekimlerin sorunlarının ele alındığı forum düzeninde gerçekleştirilen toplantıda, hekimlerin acil talepleri ve çözüm önerileri konuşuldu. TTB'ye destek vermek amacıyla Anka-

ra'ya gelen Avrupa Hekimler Daimi Komitesi (CPME) Başkanı Dr. Jacques de Haller de buluşmaya katıldı.

Sağlıkta Dönüşüm Programı çöktü

Dr. Ali Çerkezoğlu ve Dr. Güleda Erensoy'un kolaylaştırıcılığında yürütülen toplantının açış konuşmasını TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel gerçekleştirdi. Türkiye'de sağlık

alanında yaklaşık 15 yıldır uygulanmakta olan Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın (SDP) çöktüğünü belirten Tükel, TTB olarak bu 14 Mart sürecinde SDP'nin yarattığı tahribata ve piyasacı anlayışla düzenlenen sağlık ortamının sorunlarına bir kez daha dikkati çekmek ve gelinen noktayı gözler önüne sermek istediklerini söyledi.

SDP'nin temel ayaklarını oluşturan Genel Sağlık Sigortası'nın (GSS) çıkmazda olduğunu, Aile Hekimliği'nin sorunlar yumağına dönüştüğünü ve Kamu Hastane Birlikleri uygulamasında da geri adım atıldığını anlatan Tükel, sağlık alanında yaşanan bu tahribatın bugün hem sağlık çalışanları hem de sağlık hizmetini alanlar tarafından giderek daha yoğun hissedildiğini kaydetti. Tükel, "Bu tahribata son verilmesi ve sağlıkta piyasacı yaklaşımdan vazgeçilmesi gerektiğini burada bir kez daha paylaşıyoruz" diye konuştu.

Hekimlerin 14 Mart talepleri

Raşit Tükel, hekimlerin acil olarak karşılanması gereken 14 Mart taleplerini 4 başlıkta topladıklarını belirterek, bunlar hakkında bilgi verdi. Öncelikle, emekli hekim ve hekim ücretlerinin artırılmasını istediklerini belirten Tükel, yıpranma payı ve sağlık alanında şiddetin önlenmesine yönelik yasal düzenleme yapılmasını beklediklerini hatırlattı. Tükel ayrıca, güvenlik soruşturmaları nedeniyle bekletilen ya da ataması yapılmayan tüm hekimlerin görevlerine başlatılmasını istediklerini kaydetti.

TTB'ye yönelik girişimler

Bir süredir, medyada yer bulan haberlerden, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarına yönelik "müdahale ve biçimlendirme" çalışmalarının yürütüldüğünün anlaşıldığını belirten

"Çalışırken ve emeklilikte insanca ücret", "Fiili hizmet zammı yasası", "Sağlıkta şiddet yasası", "Güvenlik soruşturmaları kaldırılmalı, hekimler görevlerine başlatılmalı" başlıklarıyla formüle edilen, acil 14 Mart talepleri oylandı ve oybirliği ile kabul edildi.

Tükel, bu açıklamalarda isim değişikliği, birden fazla meslek kuruluşu kurulması, serbest meslek icrasında üyelik koşulunun kaldırılması, seçim sistemlerinin değiştirilmesi konularının öne çıktığını aktardı. Tükel, bu tür müdahalelerin, mesleğin insan ve toplum yararı gözetilerek uygulanmasına değil; mesleğin nasıl icra edileceğine bir yetkinin karar vermesine yönelik sonuçlar doğuracağına dikkat çekti.

TTB Merkez Konseyi Başkanı
Prof. Dr. Raşit Tükel

Avrupa Hekimler Daimi Komitesi (CPME) Başkanı Dr. Jacques de Haller Hekim Buluşması'na katıldı.

TTB'ye yapılacak müdahale, halkın sağlığına yönelik olacaktır

Meslek örgütlerinin isimlerinde yer alan "Türk" ve "Türkiye" ibarelerinin, Anayasa gereğince, bu mesleklerin hizmet verdikleri alanda, tüm toplumu kapsayan, kamusal yarar taşıyan hizmetleri nedeniyle verildiğini hatırlatan Tükel, "Meslek kuruluşlarının isimlerinden Türk ve Türkiye ibarelerinin kaldırılması yönündeki girişimler; bu kuruluşların toplumsal kapsayıcılığını ortadan kaldırmaya, meslek uygulama alanlarında

toplum adına bilgi üretme, mesleği geliştirme ve toplumsal denetim işlevlerini yok etmeye yöneliktir" dedi. TTB üzerinde bu yönde yapılacak müdahalelerin halkın sağlık hakkına yönelik faaliyetler üzerinde ciddi bir tehdit durumunda olduğunu kaydederek, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Varlık koşullarımızı ortadan kaldırarak mesleğimiz, meslektaşlarımız, toplum ve ülkemiz için geri dönülemez zararlara yol açacak bu girişimlerin geri çekilmesini istiyor; yetkilileri ve tüm kamuoyunu bu gelişmeler konusunda duyarlı davranmaya davet ediyoruz. Türk

Tabipleri Birliği, hekimlerin mesleklerini demokratik değerler, etik ilkeler ışığında sürdürmekte ısrar ettikleri bir kurum olarak, odaları ve üyeleri ile birlikte gerekli demokratik mücadeleyi sürdürecektir."

Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu serbest bırakılmalıdır!

Tükel, hekimlik alanında insan sağlığını etkileyen çevre kirliliği üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan, kendini barış, özgürlük ve demokrasi mücadelesine adanmış, halk sağlığı uzmanı, bilim insanı, TTB yayın organlarından Toplum ve Hekim Dergisi'nin editörü Prof. Dr. Onur Hamzaoğlu'na selam gönderdiği konuşmasını, haksız uygulamanın sonlandırılıp Onur Hamzaoğlu'nun bir an önce özgürlüğüne kavuşmasını beklediklerini dile getirerek tamamladı.

Dr. Jacques de Haller: TTB'nin yanındayız!

Tükel'in ardından, TTB'ye destek olmak amacıyla Hekim Buluşması'na katılan CPME Başkanı Dr. Jacques de Haller de bir konuşma yaptı. Haller, mesleki özerkliğe vurgu yaptığı konuşmasında, mesleki özerkliğin korunması ve geliştirilmesinde ulusal tabip birliklerinin

gede "Hekimler, savaşın ve silahlı çatışmaların yol açtığı büyük insani kayıplar ve ahlaki değerlerin uğradığı zarar karşısında sessiz kalamaz ve kalmamalıdır" ilkesinin benimsendiğini vurguladı.

Haller, CPME olarak, TTB'nin yanında olduklarını vurgulayarak konuşmasını tamamladı.

Hekimlerin acil talepleri oylandı

Haller'nin konuşmasının ardından hekimlerin sunumlarına geçildi. Farklı alanlardan hekimler, sorunlarını ve taleplerini dile getirdiler.

Konuşmaların ardından, "Çalışırken ve emeklilikte insanca ücret", "Fiili hizmet zammı yasası", "Sağlıkta şiddet yasası", "Güvenlik soruşturmaları kaldırılmalı, hekimler görevlerine başlatılmalı" başlıklarıyla formüle edilen, acil 14 Mart talepleri oylandı ve oybirliği ile kabul edildi.

Yelda Emek ve Bulutsuzluk Özlemi'nden müzik ziyafeti

Oylamanın ardından Dr. Yelda Emek ve Türkiye'nin en önde gelen rock gruplarından Bulutsuzluk Özlemi en güzel şarkılarını hekimler için seslendirdi. Bulutsuzluk Özlemi'nin solisti Nejat Yavaşoğulları, "Zor günlerden geçiyoruz. Dayanışmak için buradayız" sözleriyle desteğini dile getirdi.

Toplantıya, sendikalar ve sağlık meslek örgütlerinin temsilcileri ile hekim milletvekilleri de destek verdi.

Dr. Yelda Emek, şarkılarını hekimler için seslendirdi.

Bulutsuzluk Özlemi'nin solisti Nejat Yavaşoğulları, "Zor günlerden geçiyoruz. Dayanışmak için buradayız" sözleriyle desteğini dile getirdi.

İstanbul'da geleneksel hekim yürüyüşü

Tıp Haftası'nın son gününde İstanbul'da yüzlerce hekim Tünel Meydanı'nda biraraya gelerek geleneksel hekim yürüyüşünü gerçekleştirdi.

Tıp Dünyası HABER MERKEZİ

14 Mart Tıp Haftası'nın son gününde Türk Tabipleri Birliği (TTB) -İstanbul Tabip Odası'nın (İTO) çağrısıyla, 18 Mart 2018, Pazar günü 12.00'da yüzlerce hekim Tünel Meydanı'nda biraraya geldi. Kortej Galatasaray Lisesi önüne ulaştığında Taksim'e yürüyüşün önü polis barikatıyla kesildi ve hekimler basın açıklamasını Galatasaray Meydanı'nda yapmak zorunda kaldılar.

Burada bir konuşma yapan İTO Sağlık Politikaları Komisyonu Üyesi Dr. Osman Öztürk, hekimlerin her zaman modernden, aydınlanmadan, çağdaşlıktan ve laiklikten yana olduğunu, geçmişte de bugün de her zaman özgürlükleri savunduklarını, her zaman baskıcı rejimlere, diktatörlüklere ve istibdata karşı çıktıklarını söyledi. Öztürk, "Dün olduğu gibi bugün de bu tavrımızdan ödün vermiyoruz, ülkemizin geleceğini, demokrasiyi, emeğin haklarını, barışı ve meslek örgütümüzü sonuna kadar savunacağız" dedi.

"İnsanca yaşama ve çalışma koşulları istiyoruz"

TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel de, 14 Mart Haftasının son gününde, geleneksel hekim yürüyüşünü

yaparak taleplerini dile getirdiklerini söyledi. Tükel, bu talepleri yıllardır dile getirmelerine karşın, şu ana kadar bu taleplerin gerçekleştirilmesine tanıklık edemediklerini belirtti. Hekimlerin, Sağlıkta Dönüşüm Programı ve bu programın getirdiği piyasacı sağlık anlayışı içerisinde ücretleri başta olmak üzere özlük hakları açısından büyük bir baskı altında olduklarını kaydeden Tükel, emekli hekimlerin aylık sınırlarını biraz üzerinde maaş alabildiklerini, hekimler ay sonunu zor getirebildiklerini, birden fazla işte, uzun saatler boyunca çalışmak zorunda kaldıklarını ifade etti. Tükel, "Biz insanca yaşamaya yetecek, güvenceli bir ücret talep ediyoruz" diye konuştu.

"Yıpranma payı yaşama geçirilmelidir"

Sağlık çalışanları ve hekimlerin çok zor koşullar altında çalıştıklarını, sürekli hastalarla ve hastalıklarla birarada çalış-

manın getirdiği bir dizi fiziksel ve psikosozyal sorunla karşı karşıya kaldıklarını ve yıprandıklarını anlatan Tükel, "Yıpranma payı istiyoruz. Fiili hizmet zammının yasa düzenleme yapılarak gerçekleşmesini talep ediyoruz. 2014 yılından bu yana hükümet yetkilileri, Sağlık Bakanları, bakanlık yetkilileri tam 12 kez sağlık çalışanlarına müjde vererek fiili hizmet zammı verileceğinin, emekli aylıklarının artırılacağı açıklamaları yaptılar. Sağlık Bakanı son olarak 2 Şubat'ta açıklama yaptı ve aynı müjdeyi tekrarladi, ama şu ana kadar atılmış bir adım yok. Her 14 Mart geçtikten sonra bu vaatler unutuluyor" dedi.

"TTB'nin Sağlıkta Şiddet Yasa Tasarısı yasalastırılmalıdır"

Sağlıkta şiddetin çok ciddi boyutta bir sorun olduğuna dikkat çeken Tükel, kayıtlı verilere göre günde en az 30 sağlık çalışanının şiddete uğradığını vur-

guladı. Sağlıkta şiddetin öncelikli sorumlusunun sağlıkta uygulanan politikalar olduğunu belirten Tükel, bununla birlikte hukuksal düzenlemelerin sağlıkta şiddetin önlenmesinde caydırıcılık oluşturacağını düşündüklerini ve bu nedenle TTB'nin hazırladığı Sağlıkta Şiddet Yasa Tasarısı'nın bir an önce yasalastırılmasını istediklerini kaydetti.

"Güvenlik soruşturmaları kaldırılmalıdır"

Tükel ayrıca, uzun yıllar tıp eğitimi aldıktan sonra bitirdikleri okullarında ve mesleğe başlama aşamasında, güvenlik soruşturması gerekçesiyle kamu görevlerinden, mecburi hizmete gitmekten alıkonulan ve mesleğini yapamayacak duruma getirilen genç hekimlerin sorununa değindi. OHAL KHK'sıyla bütün devlet memurlarına getirilmiş bulunan güvenlik soruşturmalarının kaldırılmasını, bu gerekçeyle göreve başlatılmayan tüm

hekimlerin, tüm sağlık çalışanlarının göreve başlatılmasını talep eden Tükel, artık vaat dinlemek istemediklerini, taleplerin gerçekleştirilmesi yönünde bir an önce adım atılmasını belediklerini kaydetti.

"Hekimler olarak uyardıya devam edeceğiz"

İTO Başkanı Prof. Dr. Selçuk Erez de şunları söyledi:

"Biz vatandaşlarımıza her koşul altında, ırk, dil, cins, mezhep farkı gözetmeksizin, nitelikli sağlık hizmeti verilmesini savunan bir kurumuz. Sağlıkta dönüşümü tasarlayanlar ve uygulayanlar sebebiyle vatandaş nitelikli, eşit sağlık hizmetini rüyasında görür hale geldi. Tabip Odası olarak bir sorumluluğumuz da tıpta yaşanan gelişmeleri takip etmek ve çağdaş adımların ülkemizde de atılması için söz üretmek, takipçi olmaktır. Bizler sağlıklı bir toplum için huzurlu, barış içinde bir ülke iklimi istiyoruz. Bu yüzden de savaşın bir hak sağlığı sorunu olduğunu dile getiriyoruz. Bu söze ilave edeceğimiz pek çok başlık var: Çocuk yaşta evlilikler bir halk sağlığı sorunudur. Kadın cınayetleri bir halk sağlığı sorunudur. Listemiz uzun ve biz söz üretmeye, uyardıya devam edeceğiz."

Sağlık çalışanlarının acil talepleri var!

Sağlık meslek örgütleri, 14 Mart Tıp Haftası dolayısıyla acil olarak karşılanması gereken taleplerini açıkladı. 7 Mart 2018 günü Türk Tabipleri Birliği'nde (TTB) gerçekleştirilen basın toplantısına TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, TTB İkinci Başkanı Prof. Dr. Sinan Adıyaman, Sağlık ve Sosyal Hizmet

Emekçileri Sendikası Eş Başkanları Gönül Erden ve İbrahim Kara katıldılar. Basın açıklamasına hekim milletvekilleri Ali Şeker, Gaye Usluer, Ayтуğ

Atıcı, Ceyhun İrgil, Candan Yüceer, Niyazi Nefi Kara, Erkan Aydın, Behçet Yıldırım ve Mehmet Bekaroğlu da destek verdi.

Açıklamada, sağlık çalışanlarının talepleriyle ilgili olarak yıllardır Sağlık Bakanlığı ve hükümet yetkilileri tarafından sözler verildiğini ancak bu söz-

lerin tutulmadığını belirtilerek, "14 Mart'ta artık vaat dinlemek istemiyoruz. Taleplerimiz acil olarak yerine getirilsin istiyoruz" denildi. Sağlık çalışanlarının acil taleplerini şöyle sıralandı:

- Sağlıkta şiddet yasa tasarısı ve fiili hizmet zammı yasa değişikliği önerisi bekletmeksizin yasalastırılmalı
- Sağlık çalışanlarının ücretleri ve emeklilik aylıkları insanca yaşamaya izin verecek şekilde düzenlenmeli
- Sağlık alanında güvenlik soruşturması kaldırılmalıdır.

Dr. Jacques de Haller

Avrupa Hekimler Daimi Komitesi Başkanı Dr. Jacques de Haller:

Hekimlerin ve hekim örgütlerinin mesleki bağımsızlığı iyi bir sağlık sistemi için zorunluluktur

Avrupa'da 1,5 milyondan fazla hekimi temsil eden ve sağlık politikalarına ilişkin konularda Avrupa Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu ile çalışmalar yürüten Avrupa Hekimler Daimi Komitesi (CPME) Başkanı Dr. Jacques de Haller, 11 Mart 2018 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilen Hekim Buluşması'na katılmak üzere 10-11 Mart tarihlerinde Türkiye'ye geldi.

Haller, Tıp Dünyası'nın mesleki bağımsızlık, ulusal tabip birliklerinin rolü, hekimlerin çalışma koşulları, insan hakları, barış ve hekimlik ilişkisi ve Türk Tabipleri Birliği'ne yönelik süreçlere ilişkin sorularını yanıtladı. Hekimlere ve hekimlerin meslek örgütlerine herhangi bir müdahalenin kabul edilemeyeceğini belirten Haller, iyi bir sağlık sistemi için hekimlerin ve hekim örgütlerinin özerk olması gerektiğinin altını çizdi.

- Önce sizi ve CPME'yi tanıyalım isterseniz?

İsviçreli genel pratisyen hekimim (GP). Cenevre'de 20 yılı aşkın bir süre GP olarak çalıştım ve 8,5 yıl süreyle de İsviçre Tabipler Birliği'nin seçilmiş genel başkanlığı yaptım. Bu görevlerden sonra da sağlık siyaseti alanında aktif kalmaya devam ettim ve 2016 yılında CPME Genel Başkanlığına seçildim. Bu, ofisi Brüksel'de olmak üzere yarı zamanlı bir iş. Tüm Avrupa'da 1,5 milyondan fazla hekimi temsil ediyoruz. Bu hekimlerin ülkeleri arasında Türkiye gibi, AB üyesi olmayan ancak onunla ilişkili pek çok Avrupa ülkesi de yer alıyor: Norveç, İsviçre, İsrail, Gürcistan, Ukrayna, vb. Brüksel'deki ofisimizde 8 kişi çalışıyor. Sağlık politikalarına ilişkin konularda Avrupa Komisyonu ve Avrupa Parlamentosu'nda yoğun çalışmalarımız var.

- Lütfen bize ziyaretinizin nedenini anlatabilir misiniz? Yalnızca TTB tarafından düzenlenen toplantı vesilesiyle mi yoksa bunun yanı sıra başka nedenler de var mı?

Buradayım, çünkü uzun süre önce TTB'ye yararım olacaksa gelebileceğimi söylemiştim. Çünkü elverişli çalışma koşullarını savunmanın tüm Avrupalı hekimler için önem taşıdığı düşünüyorum. Burada söz konusu olan yalnızca para değildir; hekim olma, etik kurallarına bağlı kalma, yaratıcılıkta özgürlük, hastalara, ama tüm hastalara karşı dürüstlük meselesidir. Nerede olurlarsa olsunlar iyi bir tıbbi ve normal çalışma koşullarını savunmak tüm hekimler için önem taşır. Bu nedenlerle TTB'ye desteğe ihtiyaç duyduklarında geleceğimi söylemiştim. Çünkü onların da güç bir dönem geçirdiğini biliyorum.

**Tıp Dünyası
ANKARA**

- Bize en başından bu yana çok güçlü bir destek verdiğinizi biliyoruz. Bunun değerini biliyor ve teşekkür ediyoruz. TTB Merkez Konsey üyelerinin gözaltı işlemleri konusunda neler söyleyebilirsiniz?

Hükümet tarafından, tıp alanındaki faaliyetleri kendi doğrultusuna çekme, bu faaliyetleri, hekimlerin normal çalışma ortamlarındaki özgürlüklerini ve kendi etik kurallarını gözetme serbestliğini sınırlandırma girişimidir. Hükümetin, bu özgürlüklerin önüne set çekme girişimidir. Bizlerse bunu kabul edemeyiz; çünkü TTB Merkez Konseyi'nin savaş hakkında söyledikleri tam tamına bizim kendi politikamızda uzun yıllardır değiştiğimiz hususlardır. En azından 10 yıldır kendi politikamız söz konusu olduğunda savaşın halk sağlığı, etik ve yaşam açısından bir tehdit oluşturduğunu, barışın ise tek seçenek olduğunu söylüyoruz. Bu, belgelerimizde yer alan bir tutumdur.

- Mesleki özerklik ve özdenetim neden bu kadar önemli? Açabilir misiniz?

Tıp insan ilişkilerine dayanır. Başka bir deyişle tıp yalnızca ilaçlar, tedavi ve tansiyonla ilgili bir iş değildir; aynı zamanda tedaviyi de beraberinde taşıyan bir ilişkidir. Ve bu ilişkinin serbestlik temelinde yürütmesi gerekir, aksi takdirde işe yaramaz. Dolayısıyla hekimlerin bu ilişkilerde kendileri olma, yaratıcı olma özgürlükleri önemlidir. Bu nedendir ki hekimlerin özgürlüklerinin sınırlandırılması kabul

edilebilir bir durum değildir. Hekimler ayrıca büyük deneyim sahibi insanlardır, yakın ilişkiler içinde her yıl binlerce insanla tanışıyorlar ve bu deneyim yıllarca devam eder. Hekimlerin insanlarla ve toplumla ilgili son derece önemli, yeri doldurulmaz deneyimleri vardır. Bu deneyimle donanmış olarak sağlık sistemiyle ve halk sağlığıyla ilgili görüşleri neyse bunu özgürce dile getirmeleri gerekir; bu, onların üstlendikleri roldür. Dolayısıyla hekimlerin özerkliğini sınırlandırdığınızda bu hakkı da, sağlık hizmetleri, halk sağlığı ve hastalar hakkında görüş belirtme hakkını da sınırlandırmış olursunuz.

Hekimlerin özerkliği ve özdenetimi konusu sağlık hizmetlerini niteliği ve sağlık hizmetlerine erişimle de yakından ilişkilidir. Dolayısıyla, bu anlamda, hekimlerin özerkliğini ve özdenetimini aynı zamanda hastaların da hakkı olarak görüyorum. Burada söz konusu olan yalnızca hekimlerin bir ayrıcalığı değil en başta hastaların hakkıdır. Hastaların bağımsız, iyi hekimlerden, iyi işleyen bir sağlık hizmetleri sisteminden yararlanma ve gerekli hizmetlere erişme hakları vardır.

- Bu bağlamda mesleki kuruluşların/ulusal hekim kuruluşlarının varlığının anlamı ne oluyor?

Ulusal tabip birlikleri, tıp ve sağlık hizmetlerine ilişkin vizyonumuzun demokratik ifadesidir. Hekimler elindeki siyasal bir araçtır; ancak iç politikadan çok sağlık politikaları alanında. Genellikle söylediğimiz gibi "her politikada sağlık istiyoruz": Bu, sağlık hizmetleri ve sağlık politikasıyla ilgilidir.

"...Hekimlerin özerkliği ve özdenetimi konusu sağlık hizmetlerini niteliği ve sağlık hizmetlerine erişimle de yakından ilişkilidir. Hekimlerin özerkliğini ve özdenetimini aynı zamanda hastaların da hakkı olarak görüyorum..."

- Avrupa'da ve dünyada hekimlerin çalışma koşulları konusunda neler söyleyebilirsiniz? Bu alandaki değişiklikleri ya da eğilimleri açıklar mısınız?

Kuşkusuz birbirinden farklı çok sayıda siyasal durum söz konusu. Türkiye bir örnektir, İtalya bir örnektir; hükümet değişebilir ve hekimler açısından daha güç durumlar ortaya çıkabilir. Üyelerimizin bulunduğu Polonya, Macaristan ve İsrail gibi ülkeler de zorlu siyasal durumlarla karşı karşıya. Bununla birlikte her yerde sorunun hekimlerin özerkliği sorunu olduğunu söyleyebileceğim. Hemen hemen tüm hükümetler hekimlere el atma, onları kullanma ya da bir yerlere yöneltme peşinde. Bu, eldeki gerçeklerden biri.

Her yerde görülen başka bir eğilim ise tıbbın ticarileşmesi yönünde. Tüm dünyada gördüğümüz bir durum. Tıp her yerde ekonomik bir alan haline geliyor; insanlar tıptan para kazanmak istiyor. Ve yatırım için, para kazanmak için, örneğin yapabildiğiniz kadar kalça ameliyatı yapabilirsiniz. Tıptaki bu ticarileşme her yerde bir sorun.

- Bu özelleştirme ve ticarileştirmeye karşı nasıl mücadele edebiliriz?

CPME işe fikirleri inceleyerek başlar, sonra politika raporları gibi belgeler hazırlar ve ardından bunlar doğrultusunda lobi faaliyetleri gerçekleştirir. Somut sorunların üzerine yürümeden önce neyi temel alacağımızı bilmemiz, politikalarımızı hangi ilkeler üzerine inşa edeceğimize ilişkin net bir fikre sahip olmamız önemlidir. Temel aldığımız ilkeler ise herkese insani saygı göstermek, ihtiyacı olan herkese kaliteli sağlık hizmeti ulaştırmak, hekimle hasta arasında daha önce değindiğim özel ilişkiye önem vermek ve bu ilkeler konusunda net olmaktır.

- Bildiğiniz gibi TTB'ye ilişkin bir kararname çıkarılması ihtimali var. Bu konudaki genel görüşleriniz neler?

Yanıt iki düzlemde verilebilir. İlki CPME açısından: CPME tüzüğü her ülkeden yalnızca tek bir kuruluşun üyeliğini ve bu kuruluşun da ülkedeki tıp mesleğini temsil kapasitesine en fazla sahip kuruluş olmasını öngörür. Bize göre bugün Türkiye'de hekimleri temsil eden demokratik kuruluş sizsiniz ve Brüksel'de, CPME'de Türk hekimlerini ve mesleği bu kuruluş temsil ediyor. Kurumsal düzlemde durum budur.

Buna karşılık bir başka düzlemde

“...TTB'ye mesajım: Sizin yanınızdayız. Başka bir deyişle, yalnız değilsiniz, çünkü bizim de ilkelerimiz olan ilkeleri savunuyorsunuz. Ve bu ilkeleri savunurken sizin yanınızda yer alıyoruz....”

hekimlerin özgürlüğünün gerekliliğine değinmiştim. Hekim kendisi olabilir, ki bu da kuşkusuz hekimin örgütüyle ilişkili bir husustur. Bir ulusal tabip birliğinin sağlık sistemine, sağlık hizmetinin niteliğine, sistemin sürdürülebilirliğine katkıda bulunabilmesi için üyelerinin deneyimini ve vizyonunu temel alması gerekir. Öyleyse bu kuruluş politikalarını ve vizyonunu meslek etiği doğrultusunda özgürce geliştirebilmelidir. Aksi halde kuruluş bir tıp kuruluşu olmaktan çıkar. Bu nokta hiç kuşkusuz tüm Avrupalı hekimler için önem taşır. Yalnızca sizin ülkeniz açısından değil, Avrupalı tüm hekimler için önemlidir.

- İnsan hakları, barış ve sağlık arasında ne gibi ilişkiler var?

Bu öğelerin birbirinden ayrı ele alı-

nabileceği düşüncesi sanırım gerçeklikle temasını yitirmiş olanlara ait bir yanılsama. İnsan hakları olmadan barış olmaz; uygun ekonomik çerçeve ve eşitlik olmadan da insan hakları olmaz. Gerçekten hepsi birbiriyle bağlantılıdır ve uzun dönemde sürdürülebilir bir toplum, sürdürülebilir bir toplumsal örgütlenme için üçüne de ihtiyacınız vardır. İnsan hakları yoksa savaş çıkar ve savaş çıkarsa da ekonomik trajediler yaşanır. Ekonomik trajediler yaşanırsa da insan hakları gider. Başka bir deyişle, hepsi bir aradadır.

- Türkiye'deki siyasal liderlere yönelik bir mesajınız var mı? İkinci olarak, Türkiye'deki hekimlere mesajınız ne?

Burada CPME Başkanı olarak bulunuyorum. TTB'ye mesajım, TTB ile birlikte olmak için buraya gelmiş olduğum. Kuşkusuz, dolaylı da olsa bu aynı zamanda hükümete de bir mesaj oluyor. Ancak, başlıca mesajım TTB'ye: Sizin yanınızdayız. Belirttiğim gibi hekim örgütlerinin ve hekimlerin özgür olmaları, hekim olma özgürlüğüne sahip olmaları tüm Avrupalı hekimler için önem taşır. TTB'ye mesajım: Sizin yanınızdayız. Başka bir deyişle, yalnız değilsiniz, çünkü bizim de ilkelerimiz olan ilkeleri savunuyorsunuz. Ve bu ilkeleri savunurken sizin yanınızda yer alıyoruz.

TTB ile ilgili süreçler CPME gündeminde

Avrupa Hekimler Daimi Komitesi (CPME), Başkan Jaques de Haller'in TTB'yi ziyareti, buradaki temasları ve TTB'ye yönelik süreçlerle ilgili olarak üyelerini ayrıntılı bir mektupla bilgilendirdi.

CPME İletişim ve Proje Sorumlusu Miriam Beatrice Vita D'Ambrosio imzasıyla CPME üyelerine gönderilen mektupta, Türkiye'de meslek örgütleriyle ilgili olarak yeni bir yasal düzenlemenin hazırlıklarının yürütüldüğü bilgisi paylaşıldı. Sadece ulusal tabip birliklerini değil, diğer meslek birliklerini de (avukatlar, mühendisler, mimarlar, dişhekimleri) kapsayan bu düzenlemenin, “Türk” ve “Türkiye” sözcüklerinin meslek örgütlerinin adlarından çıkarılacağı, sayı ve yer bağlamı olmaksızın her hekim grubunun kendi meslek örgütünü kurabileceği şekilde ulusal meslek örgütlerinin parçalı yapılar haline getirileceği ve meslek örgütüne üye olma zorunluluğunun kaldırılacağı gibi değişiklikler içerdiği bildirildi.

Mektupta ayrıca, TTB Merkez Konseyi üyelerine yönelik gözaltı sürecinin ardından, Dünya Tabipler Birliği tarafından son aktarılandan güncel yeni bir durum olmadığı, TTB Merkez Konseyi üyelerinin halen denetimli serbestlik kapsamında ayda bir polise rapor vermek zorunda olduğu kaydedildi.

Sağlıkta taşeronlaşmaya Danıştay'dan sınırlama

Havaalanlarında sunulması gereken sağlık hizmetleriyle ilgili olarak, Devlet Hava Meydanları İşletmesinin ihale yoluyla hizmet satın almasına karşı, Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından açılan davada verilen kararlar; sağlık alanında sadece Sağlık Bakanlığı'nın sağlık kurum ve kuruluşlarında sunulan hizmetler için hizmet alımı yapılabileceği belirtilerek ihalenin iptaline karar verildi.

Tıp Dünyası
ANKARA

Kamu hizmetinin hemen her alanına yayılan taşeronlaşmaya karşı yürütülen hukuksal mücadelede Danıştay, sağlık hizmetleriyle ilgili önemli bir karar verdi. Havaalanlarında sunulması gereken sağlık hizmetleriyle ilgili olarak, Devlet Hava Meydanları İşletmesinin ihale yoluyla hizmet satın almasına karşı, Türk Tabipleri Birliği (TTB) tarafından açılan davada verilen kararlar; sağlık alanında sadece Sağlık Bakanlığı'nın sağlık kurum ve kuruluşlarında sunulan hizmetler için hizmet alımı yapılabileceği belirtilerek ihalenin iptaline karar verildi.

Ülkemizdeki 33 havaalanında verilmesi zorunlu sağlık hizmetinin 28.5 ay için alım ihalesinin iptali istemiyle açılan davada, Ankara 7. İdare Mahkemesi, idare bünyesindeki sağlık personeli yetersizliği sebebiyle sağlık hizmetinin kesintisiz biçimde sunulmasını sağlamak amacıyla hizmet satın alınması yoluna gidildiği gerekçesiyle dava konusu işlemin hukuka uygun olduğuna karar vermiş; bu karar, davacı TTB tarafından temyiz edilmişti.

Danıştay 13. Dairesi tarafından verilen kesin kararda; "Sağlık hizmetlerine ve yardımcı sağlık hizmetlerine dahil personel tarafından yerine getirilmesi gereken hizmetlerin lüzumu hâ-

linde bedeli döner sermaye gelirlerinden ödemek üzere, tespit edilecek esas ve usullere göre satın alınması yoluyla görürülmesi yetkisinin, Sağlık Bakanlığı'na tanındığı ve yalnızca Bakanlığa bağlı olarak sağlık hizmeti sunan sağlık kurum ve kuruluşları ile tüm yataklı tedavi kurumlarını kapsadığı; Kamu İhale Kanunu'nda ise sağlık hizmetinin, hizmet tanımı kapsamında sayılan hizmetler arasında yer almadığı ve Kanun'da sayılan hizmetlerin benzeri diğer hizmetlerden biri olmadığı... doğrudan yürütmekle görevli olduğu sağlık hizmetlerinin yerine ge-

tirilebilmesi amacıyla lüzumu hâlinde sağlık hizmetinin satın alınması yetkisi Sağlık Bakanlığı'na tanınmış olduğu hâlde, Kamu İhale Kanunu ve Sağlık ve Yardımcı Sağlık Personeli Tarafından Yerine Getirilmesi Gereken Hizmetlerin Satın Alma Yoluyla Görürülmesine İlişkin Esas ve Usuller kapsamında yer almayan davalı idare tarafından mevzuatla tanınmamış bir yetki kullanılmak suretiyle sağlık hizmeti satın alınması yoluna gidildiği ve Kamu İhale Kanunu'nda tanımlanan hizmetlerden olmayan sağlık hizmetine ilişkin ihalenin gerçekleştirildiği anla-

şıldığından" davanın reddine ilişkin Mahkeme Kararının bozulmasına ve dava konusu işlemin iptaline karar verildiği belirtilmiştir.

Danıştay'ın bu Kararında, Kamu İhale Kanununda hizmet alımına konu edilebilecek hizmetler arasında sağlık hizmetleri bulunmadığı için, genel olarak kamu idarelerinin sağlık ve yardımcı sağlık hizmetlerini taşeronlaştramayacakları; bu konuda istisnai yetkinin Sağlık Bakanlığı'na tanındığı ve yalnızca Bakanlığa bağlı olarak sağlık hizmeti sunan sağlık kurum ve kuruluşları ile tüm yataklı tedavi

kurumlarını kapsadığı vurgulanmıştır.

Belirtmek gerekir ki, Sağlık Bakanlığı'nın sağlık hizmetlerindeki hizmet alım yetkisinin de ancak lüzumu halinde kullanılabilceği 657 sayılı Devlet Memurları Yasasındaki yetki kuralında mevcuttur. Ayrıca, bu konuyla ilgili Anayasa Mahkemesi kararında da "...ortaya çıkacak eksiklik ve gecikmelerin telafisi olanaksız sonuçlara yol açabilmesi, kamunun iktisadi ve teknik yetersizliği, teknolojik gelişme ve kullanıcıları ve hizmet sunucu ve donanımlarına olan ihtiyaç, görev ve yer yönünden erişim zorlukları, sağlık hizmetlerinin ertelenemez ve ikame edilemez özellikleri, doğal afet, salgın hastalıklar ve acil durumlar..." ifade edilerek, sağlık hizmetinin satın alma yetkisinin bu hallerle sınırlı olarak kullanılabilceği vurgulanmıştır. Dolayısıyla Sağlık Bakanlığı ancak zorunlu hallerde hizmet alımı yapabilir, bu çok istisnai ve sınırlı bir yetkidir ve bu niteliğine uygun kullanılmalıdır.

Bu çerçevede, kamu idarelerinin yürüttüğü kamu hizmetinde sağlık veya yardımcı sağlık hizmeti de sunulması gerektiğinde, bu hizmetleri bünyelerinde sağlık personeli istihdam ederek yürütmeleri gereklidir; hizmet alımı yoluyla sağlık hizmetlerini taşeronlaştrmalarını hukuka aykırıdır.

Kişisel verilerin paylaşımı sağlık turizminde de durduruldu

Tıp Dünyası
ANKARA

Sağlık turizmi kapsamında hizmet vereceklerle ilgili çıkarılan Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik'in iptali istemiyle Türk Tabipleri Birliği tarafından açılan davada, hastaların kişisel verilerinin Bakanlık tarafından belirlenen merkezi sisteme aktarılacağına ilişkin hükmün yür-

rütmesi durduruldu.

Danıştay 15. Daire tarafından verilen Karar'da, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ve Kişisel Verilerin Otomatik İşleme Tabi Tutulma Sürecinde Bireylerin Korunmasına İlişkin Sözleşme ile Anayasal kurallara da atıf yapılarak kişisel verilerin korunmasının önemine dikkat çekildikten sonra; Sağlık Bakanlığı tarafından yürürlüğe konulan Kişisel Sağlık Verilerinin

İşlenmesi ve Mahremiyetinin Sağlanması Hakkında Yönetmeliğin yürütmesinin durdurulduğu ifade edilmiştir. Bu durumda, Uluslararası Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Hakkında Yönetmelik'te yürütmesi durdurulan kurallara atıfla işlem yapılmasının hukuka uygun olmadığı saptaması yapılmış ve Yönetmeliğin hastaların kişisel verilerinin paylaşılmasına ilişkin kuralının hukuka açıkça aykırı

olduğu belirlenerek yürütmesinin durdurulmasına karar verilmiştir.

Bu Kararla, genel olarak sağlık hizmetlerindeki hasta bilgilerinin paylaşımında olduğu gibi sağlık turizminde yurtdışından gelen hastaların bilgilerinin paylaşımında da ulusal ve uluslararası mevzuatın kurallarına uyulması, bu alandaki düzenleyici işlemlerin Kişisel Verileri Koruma Kurulunun incelemesinden geç-

mesinin zorunlu olduğu bir kez daha vurgulanmıştır.

Diğer yandan, Yönetmeliğin dava konusu diğer düzenlemelerinin yürütmesinin durdurulması talebi reddedilmiştir. Türk Tabipleri Birliği, Kararın, yürütmenin durdurulması isteminin reddine ilişkin kısmının kaldırılması için İdari Dava Daireleri Kurulunda itirazda bulunmuştur.

Şehir hastaneleri için Anayasaya aykırı denetim ihalesine çıkıldı

Yargı kararlarına rağmen Sağlık Bakanlığı asli görevi olan denetimi ihale etmekte ısrar ediyor. Sağlık Bakanlığı'nun şehir hastaneleri ihalelerini yapan birimi Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü, Şanlıurfa, Tekirdağ ve Kütahya şehir hastanelerinin denetim hizmetlerini özelleştirmek için ihale ilanı verdi.

Tıp Dünyası
ANKARA

Sağlık Bakanlığı şehir hastanelerinin inşaatının ve hizmetlerinin denetimini de özelleştiriyor. Oysa buna olanak veren hüküm Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi. Bu kararın ardından Türk Tabipleri Birliği tarafından açılan davada uygulama Yönetmeliğinin benzer hükmünün yürütmesinin durdurulmasına karar verildi.

Yargı kararlarına rağmen Sağlık Bakanlığı asli görevi olan denetimi ihale etmekte ısrar ediyor. Sağlık Bakanlığı'nun şehir hastaneleri ihalelerini yapan birimi Sağlık Yatırımları Genel Müdürlüğü, Şanlıurfa, Tekirdağ

ve Kütahya şehir hastanelerinin denetim hizmetlerini özelleştirmek için ihale ilanı verdi.

Bilindiği gibi denetim "idari kolluk faaliyeti" olarak nitelenmektedir. Bu nedenle devletin kamu eliyle görmesi gereken asli görevleri arasındadır. Sağlık Bakanlığı, şehir hastaneleriyle kendisini kiracı, şirketleri mülk

sahibi yapmakta, tıbbi hizmetleri şirketlerden satın almaktadır.

Şehir hastanelerine dair sorulan hiçbir soruya bugüne kadar açık yanıtlar verilmedi. Denetim görevini devreden Sağlık Bakanlığı'ndan şu soruların yanıtlarını istiyoruz:

- Sağlık Bakanlığı denetim birimleri niye vardır?

- Sağlık hizmeti vermek yerine denetim ve planlama yapmak isteyen bir bakanlık niye denetim hizmetini özelleştirmektedir?

- Denetimin Anayasal görev olmasına, Anayasa Mahkemesi ve Danıştay kararlarına rağmen ihaleye çıkma ısrarının nedeni nedir?

- Sağlık Bakanlığı'nın şehir

hastanelerine özgü olarak denetim hizmetinden niye çekilmektedir?

- Sağlık Bakanlığı İnşaat ve Onarım Daire Başkanlığı niye vardır?

- Sağlık Bakanlığı'nda inşaat denetimi yapacak çalışan yok mudur?

- Denetim ihalesi bedelleri hangi kaynaktan karşılanmaktadır?

- Denetim ihalelerini alan şirketlere yapılan ödeme tutarı nedir?

CHP Milletvekili Tur Yıldız Biçer, TTB tarafından yöneltilen soruları, geçtiğimiz günlerde soru önergesi olarak TBMM'ye taşıdı.

Aşı karşıtlığı tüm toplumun sağlığını tehdit eder

Tıp Dünyası
ANKARA

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim üyesi ve Türk Klinik Mikrobiyoloji ve İnfeksiyon Hastalıkları Derneği (KLİMİK) Başkanı Prof. Dr. Alpay Azap, aşı karşıtlığının tüm toplumun sağlığını tehdit edeceği uyarısında bulundu. Çocuklarına aşı yaptırmayan aile sayısının 2016 yılında 11 bin olduğunu belirten Azap, 2017 yılında bu rakamın 23 bine çıktığına ve bunun tehlikesine dikkat çekti.

Son yıllarda aşı karşıtlığı Türkiye'de de dünyada da oldukça taraftar toplamaya başladı. Prof. Dr. Alpay Azap'ın, Herkese Bilim Teknoloji Dergisi'nin 23 Mart 2018 tarihli sayısında yer alan "Aşı Karşıtlığı Tüm Toplumun Sağlığını Tehdit Eder" başlıklı yazısı konuyla ilgili tartışmalara açıklık getiriyor ve aşının halk sağlığı yönünden önemini –bir kez daha vurguluyor.

Bir sahtekârlık öyküsü ve sonuçları

Azap ilk olarak, aşı karşıtlarının sıkça referans gösterdiği Dr. Andrew Wakefield'in çok önemli ve prestijli bir tıp dergisi olan The Lancet'te yayımlanan kızamık-kızamıkçık-kabakulak (KKK) aşısının bağırsaklarda inflamasyona ve bunun sonucunda otizme neden olduğuna

ilişkin makalesinin gerçekleri yansıtmadığına dikkat çekiyor. Buna göre, Wakefield'in makalesindeki bulgular daha sonra yapılan 20'den fazla önemli çalışma ile yalanlanır. Dahası, Wakefield'in otistik çocukların aşı firmalarını dava etmiş olan avukatları ile para ilişkisi içinde olduğunun anlaşılması üzerine The Lancet makaleyi geri çeker ve İngiliz Tıp Konsesi Wakefield'i etik dışı araştırma ve yayın yapma dahil olmak üzere 18 ayrı başlıkta suçlu bularak hekimlik yetkisini iptal eder.

Azap, bu sahtekârlığın ortaya çıkmasına karşın, Wakefield'in makalesinin aşı karşıtları için uzun yıllar "bilimsel" bir malzeme olarak kullanıldığını, pek çok ailenin otizm korkusu ile çocuklarına aşı yaptırmaktan kaçındığını, bunun sonucunda 2003 yılında 2 yaşındaki çocuklar arasında aşı kapsayıcılık oranının yüzde 80'in altına düştüğünü belirtiyor. Düşen bağışıklama oranları nedeniyle

tüm Avrupa'da kızamık salgınının baş gösterdiğini aktaran Azap, Wakefield'in yalanları ve aşı karşıtlı hareketleri nedeniyle KKK aşılama oranlarının çok düşmüş olmasının bedelini farklı ülkelerden çok sayıda insanın ödediğine dikkat çekiyor.

Ülkemizde de 2013 yılında 7400'ü geçen kızamık olgu sayısının yaygın aşılamayla tekrar düşürüldüğünü, 2016'da tamamı yabancı uyruklu kişilerden oluşan 9 kızamık vakası görülmüşken 2018'in ilk üç ayında 55 kızamık olgusunun (6'sı sağlık çalışanı) görüldüğünü belirten Azap, bunun aşı reddi nedeniyle daha da artabileceğine dikkat çekiyor. 2014 yılında aşı reddeden aile sayısının 1370 iken 2017'de 23000'e çıkmasının büyük bir risk içerdiğini ifade ediyor. Azap, bunun sadece KKK aşılılarıyla sınırlı kalmadığını, diğer aşılarda da yaptırılmaması nedeniyle boğmaca, difteri, çocuk felci gibi unutulmuş hastalıkların da salgınlara yol açarak insanlığın başına tekrar bela olduğunu belirtiyor.

Aşı karşıtlı gruplar bilimsel bilgiden de tarihin bilgisinden de yoksun

Aşıların, 20. yüzyılda halk sağlığı için yapılanlar arasında – içme suyunun klorlanması, tütünün zararlarının ortaya konması gibi çok önemli buluşların önüne geçerek- birinci sırada yer aldığına dikkat

çeken Azap, "Aşı karşıtlı hareketler, gruplar bilimsel bilgiye uzak oldukları kadar tarih bilgisinden de yoksun olduklarından, bugün aşı olunmasına gerek olmadığını iddia ettikleri hastalıkların, yakın geçmişte yüz binlerce insanı sakat bıraktığını ve öldürdüğünü bilmemektedirler. Bunu bilseler, "aşı karşıtlığının" "insanlık karşıtlığı" demek olduğunu da anlayabilirlerdi" diyor.

Aşılar bütün insanlık içindir

Hiçbir bilimsel ortamda aşılarda gerekli olup olmadığına dair tartışmaların duyulamayacağına dair çizen Azap, "Aşıların çağımızın üretim ilişkileri içinde, kapitalist sistemin işleyişine tabi olarak büyük şirketler tarafından üretilmesi, satılması ve kullanılması da aşılar karşılığı için bir gerekçe olmamalıdır. Yapılması gereken, insanları aşı olmaması için değil, tam tersine aşılarda gelişmiş gelişmemiş tüm ülkelere aynı miktarda ve kolaylıkla temin edilmesi, zengin-fakir herkese ücretsiz şekilde yapılması için mücadele etmektir. Aşılar bütün insanlık içindir" değerlendirmesini yapıyor.

Kaynaklar:

Herkese Bilim Teknoloji, 23 Mart 2018, sayı 104: 10-11

http://www.haberturk.com/prof-dr-alpay-azap-cocuklarına-asi-yaptırmayan-aile-sayısı-23-bine-cikti-1897923

ABD’de Gıda ve İlaç Dairesi uyarıyor, Türkiye’de Sağlık Bakanlığı destekliyor

Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi, bilimsel açıdan kanıtlanmamış homeopatik ilaç ürünleriyle ilgili önleyici ve koruyucu yaklaşım içinde olacağını bildirdi. Türkiye’de ise Sağlık Bakanlığı geleneksel, alternatif, tamamlayıcı uygulamaları sağlık sisteminin içine yerleştirmeye çalışıyor.

Tıp Dünyası
ANKARA

Uzun süredir geleneksel, alternatif ve tamamlayıcı sağlık uygulamalarını destekleyici çalışmalar ve açıklamalar yapan Sağlık Bakanlığı, kısa süre önce basına yansıyan haberlere göre bu konuda yeni bir adım daha attı. Buna göre; Sağlık Bakanlığı geleneksel, alternatif ve tamamlayıcı sağlık uygulamalarını yaygınlaştırarak sağlık sistemi içine yerleştirme ve söz konusu tedavilerin SGK kapsamına alınması yönünde çalışmalar yürütüyor.

Sağlık Bakanlığı’nın gelişmiş ülkelerde de geleneksel, alternatif ve tamamlayıcı sağlık uygulamalarının önerildiği ve desteklendiği savına karşın, kısa süre önce bu konuda açıklama yapan Amerikan Gıda ve İlaç Dairesi (FDA), tıp açısından kanıtlanmamış, herhangi bir yarar sağlamaksızın sağlık riskleri yaratabilecek homeopatik ilaç ürünlerine yönelik önleyici ve koruyucu bir yaklaşım içinde olacağını bildirdi. FDA mevcut politikasını da bu doğrultuda güncelleyeceğini kamuoyuna duyurdu.

ABD Sağlık ve İnsani Hizmetler Bakanlığı bünyesinde yer alan FDA tarafından birkaç ay önce yapılan bir açıklamada, homeopatik ilaçları tercih eden

tüketicilerin korunması amacıyla benimsenen bu yeni yaklaşım ile, bu ürünlerin klinik yarar sağladığının görülmediği durumların daha iyi ele alınmış olacağı, zararlı bileşenler içerdiği ya da doğru imalat uygulamalarının dışındaki durumlarında da kapsama alınacağı belirtiliyor.

“FDA’nın halkı sağlığını koruma sorumluluğu var!”

Açıklamada görüşlerine yer verilen FDA yetkilisi, son yıllarda homeopatik ürünlerin basit soğuk algınlığından kansere kadar pek çok hastalık ve durum için pazarlanmasında büyük bir artış yaşandığına dikkat çekiyor ve ciddi sağlık sorunları olan pek çok insanın hiç yararı olmayacağı ya da çok sınırlı yarar sağlayacağı durumlarda bu tedavi biçimlerine güvenerek bunlara para verdiğini belirtiyor.

Bu tür ilaçların özensizce imal edildiğinde ya da yeterince test edilmediğinde onarımı mümkün olmayan olumsuzluklara yol açma riski bulunduğunu vurgulayan yetkili, “Kimi insanların alternatif tedavilere başvurmak istemesini saygıyla karşılıyoruz; ancak FDA’nın halkı herhangi bir yarar getirmeyen ve zarar verebilecek ürünlere karşı koruma gibi bir sorumluluğu vardır.” diyerek kamu oto-

ritesinin bu tür durumlarda taşıdığı sorumluluğa dikkat çekiyor.

Açıklamada ayrıca, FDA’nın homeopatik olarak etiketlenen ilaçlarla ilgili düzenleyici önlemlere öncelik vereceği belirtiliyor ve sağlık alanındaki profesyoneller ile hastalara, homeopatik ya da diğer ilaç ürünlerinin yan etki ya da kalite sorunlarını bildirme çağrısı yapılıyor.

SGK ve Sağlık Bakanlığı tarafından desteklenmesi kaygı verici

Konuyla ilgili Türkiye’deki gelişmeler ve basına yansıyan haberlerle ilgili olarak açıklama yapan TTB Merkez Konseyi Başkanı Prof. Dr. Raşit Tükel, çoğunun bilimsel kanıtının olmadığı bilinen söz konusu uygulamaların Sağlık Bakanlığı ve SGK tarafından teşvik edilmesinin kaygı verici olduğunu söyledi. Geleneksel, alternatif, tamamlayıcı sağlık uygulamalarının, serbest piyasa koşullarında bir “pazar” olması, “umut tacirliği” amaçlanarak kullanılabilmesi nedeniyle, toplum sağlığı açısından dikkatle ele alınması ve denetlenmesi gereken bir alan olduğunu hatırlatan Tükel, alanı denetleme ve kontrol altına alma sorumluluğunun da Sağlık Bakanlığı’nda olduğuna dikkat çekti.

“Bakanlık, ekonomik gerekçelerle sağlık hizmetine erişemeyenleri oyalıyor!”

Tükel, şunları söyledi: “Açıklamalar ve konuya yaklaşımdan Sağlık Bakanlığı’nın bu tür uygulamaları, sağlık hizmetlerine ekonomik gerekçelerle erişemeyenler için oyalayıcı bir mekanizma ve özellikle kronik hastalıklarda SGK’nın yükünü azaltacak bir yaklaşım olarak gördüğü anlaşılıyor. Ancak, etkinliği bilinmeyen bu türden uygulamaların kullanımının teşvik edilmesiyle, başka sağlık sorunlarının ortaya çıkacağı unutulmamalıdır.

Hekimlik meslek etiği ilkelerinin başında hastaya “öncelikle zarar vermeme” ilkesi gelmektedir. Sağlık hakkının en temel öğelerinden birinin, herkesin çağdaş tıp yöntemlerine erişim hakkına sahip olması ve bilimsel bilgiye dayalı hizmet sunumuna ulaşmasının sağlanması olduğunu Sağlık Bakanlığı yetkililerine hatırlatırız.

Etkinliği ve güvenliği belirlenmemiş, yarar-zarar değerlendirmesi yapılmamış, bilimselliği kanıtlanmamış, toplum sağlığını riske atan tüm bilim dışı uygulamalara karşı; nitelikli, bilimsel, çağdaş tıp yöntemlerine dayalı hizmet sunumunu savunmamız hekim olarak temel görevimiz olmalıdır.”

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesinden vazgeçilmelidir!

Tıp Dünyası
ANKARA

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Merkez Konseyi ve TTB Halk Sağlığı Kolu, gelecekte halk sağlığı açısından büyük tehdit oluşturacağını belirterek, şeker fabrikalarının özelleştirilmesine karşı çıktı. TTB'den yapılan açıklamada, "Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi şeker üretimini çokuluslu şirketlerin kontrolüne bırakırken, halkımıza çok sayıda sağlık sorununa yol açtığı gösterilmiş olan nişasta bazlı şekerleri tüketmek dışında seçenek bırakmayacaktır" uyarısında bulunuldu.

TTB Merkez Konseyi ve TTB Halk Sağlığı Kolu, şeker fabrikalarının özelleştirilmesi girişimiyle ilgili olarak yazılı açıklama yaptı. Son yıllarda yapılan bilimsel çalışmaların, nişasta bazlı şeker kullanımının sağlık sorunlarına yol açtığını ortaya koymasına karşın, Türkiye'de uygulanan politikaların nişasta bazlı şeker kullanımını teşvik ettiğine dikkat çekilen açıklamada, "Hastalıkların daha sık görülmesine yol açan, halkın sağlığını bozan kâr amaçlı politikalar terkedilmeli; şeker fabrikalarının satışından vazgeçilerek pancardan şeker üretimi desteklenmelidir" denildi.

21 Şubat 2018 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın bir kararı ile 14 adet şeker fabrikası özelleştirme kapsamına alındı. TTB, içlerinde Apullu ve Turhal Şeker Fabrikaları gibi Cumhuriyetin ilk yıllarında kurulmuş tesislerin de olduğu 14 fabrikanın satışı gerçekleştiği takdirde, telafisi mümkün olmayan halk sağlığı sorunlarının ortaya çıkabileceği uyarısında bulundu. TTB'den yapılan açıklamada şunlara yer verildi:

- Son yıllarda yapılan bilimsel çalışmalar, toplumda nişasta bazlı glikoz veya fruktoz tüketiminin, kamış veya pancardan elde edilen sakkarozdan daha fazla sağlık sorununa yol açtığını ortaya koymaktadır. Bu çalışmalara göre, nişasta bazlı glikoz veya fruktoz şekeri tüketenlerde, insülin salınımında düzensizlik yaratmasından dolayı daha yüksek oranda metabolik sorunlar ortaya çıkmaktadır. Çalışmalarda, nişasta bazlı şeker tüketimine bağlı olarak, obezite, metabolik sendrom, tip 2 diyabet, kalp ve damar hastalıkları, hipertansiyon, osteoartrit gibi hastalıkların sıklığında artış görüldüğü bildirilmiştir.

- Buna karşın şeker pancarı ekim alanları kotalar getirilerek daraltılırken, nişasta

Apullu Şeker Fabrikası

bazlı şeker üretimi aksine teşvik edilmekte, üretim kotaları artırılmaktadır. Şeker fabrikalarının satışı zamanla kapanmalarına yol açacak, pancardan şeker üretimimiz daha da azalarak tüketimi karşılayamayacak düzeylere düşecektir. Bu durum nişasta bazlı şekerlerin, daha yüksek oranlarda tüketilmesi sonucunu doğuracaktır.

- Sonuçta, şeker fabrikalarının özelleştirilmesi, şeker üretimini çokuluslu şirketlerin kontrolüne bırakırken, halkımıza çok sayıda sağlık sorununa yol açtığı gösterilmiş olan nişasta bazlı şe-

kerleri tüketmek dışında seçenek bırakmayacaktır.

- Şeker tüketimindeki yeri Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 5'i geçmezken ülkemizde yüzde 15'lere varan nişasta bazlı glikoz ve fruktoz şurubunun üretim ve kullanımından bir an önce vazgeçilmelidir.

- Hastalıkların daha sık görülmesine yol açan, halkın sağlığını bozan kâr amaçlı politikalar terkedilmeli; şeker fabrikalarının satışından vazgeçilerek pancardan şeker üretimi desteklenmelidir.

40 yılı geride bırakan Toplum ve Hekim Dergisi'nden yeni sayı

Tıp Dünyası
ANKARA

Toplum ve Hekim Dergisi, 2018 yılının ilk sayısı ile okurlarıyla buluştu. "Dinin Siyasallaşması ve Sağlık" dosyasının ilk bölüm yazılarını içeren sayıda toplamda yedi yazı yer alıyor. Doç. Dr. Özlem Özkan ve Doç. Dr. Yücel Demirer tarafından dosya editörlüğü yapılan dosyada dinin siyasallaşmasının sağlık alanına ve sağlık hizmetlerine yansımaları irdeleniyor.

(Ayrıntı ve abonelik için <http://www.ttb.org.tr/thnew/>).

Bu sayıyla birlikte Tabipleri Birliği (TTB) yayın organlarından Toplum ve Hekim Dergisi, Ocak 1978 tarihinde başladığı yayın hayatının 40 yılını geride bıraktı. 40 yıllık sürede 205 sayı ile okurlarıyla buluşan dergide bu süre içerisinde 2754 yazı yayımlandı. Dergi, 2011 yılından itibaren TÜBİTAK ULAKBİM, 2015 yılından itibaren ise Index Copernicus International indekslerinde yer aldı.

Derginin Hakem Kurulu'ndan yazısında 40.yıl ile ilgili aşağıdaki satırlara yer veriliyor:

"Okumakta olduğunuz 2018 yılı-

nın ilk sayısı, Toplum ve Hekim'e günümüzde emek veren bizlerin, sizlerle paylaşmaktan özel gurur duyduğu 40 yıllık tarihi sürecin bir göstergesi, ürünü. Sizlerin de tanıklığında bu tarihsel süreçte, Dergimizin organlarında görev alarak, mutfağında çalışarak yazılarını göndererek, eleştiri ve önerilerini ileterek, dizgisinden matbaadaki basımına kadar sizlere ulaştırabilmemiz için her türden emek veren dostlarımızı sevgi ve saygıyla anıyor, sonsuz teşekkürlerimizi sunuyoruz. İyi ki emeklerini ve katkılarını Toplum ve Hekim'den esirgemediler.

Kolektif irade ve kolektif emek ile süreklilik sağlayarak ve kurumsallaşarak bugünlere hep birlikte ulaştık. Mutlu ve kıvançlıyız."

Sağlıkta Dönüşüm Masalı Bitti!

Vaat edilenlerin hiçbiri olmadı, olamadı... Türk Tabipleri Birliği yine haklı çıktı!

Genel Sağlık Sigortası Sistemi çıkmazda

NE DEDİLER

Sağlık hizmetlerinin Maliyeti düşecek

NE OLDU

Hastanelere ödenen fatura tutarı %41 arttı

TTB ÇÖZÜM OLARAK NE ÖNERİYOR?

Sağlık hizmetleri finansmanı Genel Bütçeden olmalıdır.

NE DEDİLER

İlaç israfı son bulacak, tedavi giderleri düşecek.

NE OLDU

Tedavi giderleri 15.1 milyardan 50.6 milyara çıktı

TTB ÇÖZÜM OLARAK NE ÖNERİYOR?

Sağlık hizmetleri finansmanı Genel Bütçeden olmalıdır.

NE DEDİLER

Profesyonel sigortacılık anlayışı ile SGK açığı olmayacak

NE OLDU

2016 SGK açığı 20.2 Milyar

TTB ÇÖZÜM OLARAK NE ÖNERİYOR?

Sağlık hizmetleri finansmanı Genel Bütçeden olmalıdır.

NE DEDİLER

Ödeme gücüne uygun bir sigorta modeli gelecek

NE OLDU

Prim borçlu sayısı 5 milyon

TTB ÇÖZÜM OLARAK NE ÖNERİYOR?

Kamusal anlayışla ücretsiz hizmet sunan bir sağlık sistemi

NE DEDİLER

Sağlık harcamaları azalacak

NE OLDU

Sağlık harcamaları 15 yılda 6 kat arttı

TTB ÇÖZÜM OLARAK NE ÖNERİYOR?

Çıkmazdaki GSS sistemi terk edilmelidir.

Aile hekimliğinde ne dediler? Ne oldu?

NE DEDİLER

Yaygın, erişimi kolay, güler yüzlü sağlık hizmet sistemi sunacağız.

NE OLDU

Mesleki bağımsızlığın olmadığı, güvencesiz ve kural dışı çalışma ortamı.

OYSA, TTB UYARDI

Güvenceli iş Nitelikli sağlık

NE DEDİLER

Temel sağlık hizmetleri güçlendirilecek!

NE OLDU

2013 yılında görülen 7112 kızamık vakasından 2931'nin aşısız olduğu ortaya çıktı

OYSA, TTB UYARDI

Sadece başvurana sağlık hizmeti getiriliyor

NE DEDİLER

Hastane polikliniklerindeki yığılmalar azalacak. Sorunlar ASM'lerde çözülecek

NE OLDU

ASM'ye başvuran hasta oranı 2011 yılında %40 iken 2016'da %31'e düştü

OYSA, TTB UYARDI

Herkese ulaşılabilir, eşit nitelikli sağlık

Sağlıkta Dönüşüm Programı çöktü

NE DEDİLER

2002'de SDP ile hizmet niteligi artacak dendi. 20 dakikada bir hasta görülmüyordu.

NE OLDU

2016'da hizmet niteligi düştü. 5 dakikada bir hasta görülmeye başlandı.

NE DEDİLER

Özel sağlık harcamaları 2002'de 5 milyar

NE OLDU

Özel sağlık harcamaları 2016'da 25 milyar

iyi hekimliğin örgütlü gücü